

N:o 4 - 1939

Haavoittunut soturi.

LUO LIPPUJEN!

Oletteko aikonut lisätä myyntiänne Pohjanmaalla?

Ilmoittakaa silloin
LAKEUDESSA.

LAKEUS on Seinäjoella 6 kertaa viikossa ilmestyvä aamulehti. Se on ainoa isänmaallisen väestön äänenkannattaja koko ETELÄ-, KESKI- ja POHJOISPOHJANMAALLA samoin kuin PERÄPOHJOLASSA.

Lakeus on pohjalaisten maakuntalehti.

Lakeuden lukijakunta on ostokykyistä.

Lakeus leviää riittävän suurena painoksena.

Lakeudessa kannattaa ilmoittaa.

HUOM! HUOM!

Liikepainatuksenne tilaatte edullisimmin Lakeuden Kirjapainosta.

Nopea toimitus. Huolellinen työ.

Kohtuulliset hinnat.

Puhelimet:

Toimitusjohtaja 389.

Faktori 363. Ilmoituskonttori 374

Kassa 380. Paikalliset ilm. 385

Postiosoite: Lakeus, Seinäjoki.

Isänmaallisen nuorison
sanomalehti on

KARJALAN SUUNTA

Pirteä ja uutisvalpas,
taistelulehti, joka ilmestyy Viipurissa kolmasti viikossa.

Lukekaa!

Tilatkaa!

Johtavassa asemassa.
Painakaa nappia!

PHILIPS

Edustaja:

POHJOIS-SUOMEN SÄHKÖ Oy.

SEINÄJOKI. - Puh. 100.

**Koko maakunta
tietää,**

että meillä on runsas ja
monipuolinen varasto jo-
kaiseen vuoden aikaan
ja jokaiseen tilaisuuteen
sopivia KENKIÄ.

Uusi Kenkäkauppa

Veljekset Kaminen — SEINÄJOKI

Vastapäättä K.O.Piia — Puh. 57.

LAKEUDEN KARHU

SEINÄJOKI - Kalevankatu 6.

I luokan ravintola.

Soittoa iltaisin

Päiväkonsertti sunnuntaisin.

Bruno Keturin Kultasepänläike

Seinäjoella

ON TUNNETTU EDULLISENA
OSTO-PAIKKANA KAIKILLE
KULTASEPÄNALAAN KUULU-
VILLE TEOKSILLE.

SÄHKÖ- JA PUHELIN TARPEITA

Radiovastaanottimia ja -osia.

Bosch-korjauspaja.

Oy. Woltam Ab.
VAASA.

Pohjanmaan ainoana eri-
koisliikkeenä tarjoamme
asiakkaillemme

Lattiamattoja

Leposohvanpeitteitä

Seinäpeitteitä

Pöytäliinoja y.m.

suuresta valikoimastamme.

Vicander & Larsson

V A A S A. »Gommerce»
Puhelin 27 68.

Järvikunnan Osuuskauppa r.i.

EVIJÄRVI.

Suuri varasto koti- ja
siirtomaa-, kangas- ja
lyhyttavaroita sekä maan-
viljelystarvikkeita.

OSTAMME MAATALOUSTUOTTEITA.

JUSSI PYY keskustelee.

Jussi Pyy: Ketä Kustaa aikoo ensi kesän vaaleissa äänestää?

Peräkorven Kustaa: Tuotahan minä — talonpojan puoluetta ...

Jussi Pyy: No ketä talonpoikaa aiot eduskuntaan yrittää?

Peräkorven Kustaa: — Kekkostahan nuo kehuvat hyväksi miehiksi ...

Jussi Pyy: Mutta eihän Kekkonen mikään talonpoika ole. — Liekö koskaan turvetta puskenut.

Peräkorven Kustaa: Jotta ei ole talonpoika — ja minä kun viime vaaleissakin sitä äänestin ja luulin, että tosi talonpojan eduskuntaan vein ... Mutta kyllä se muuten hyvä mies on. Kuuluvat työväentalollakin kehuvaan ...

Jussi Pyy: Työväentalolla? — Ei kai se mikään ansio ole, sillä sanotaanhan täällä vaaliaapisissa, että „marxilaispuolue on itsenäisen talonpoikaistalouden verivihollinen.”

Peräkorven Kustaa: No eivätkö ne — demokraatit — sitten olekaan muuttaneet? Niinhän tuo „Maakansa” aina väittää ...

Jussi Pyy: Eivät marxilaiset miksikään muutu, mutta maalaisliitto vain on tullut vasemmistolaiseksi. Veljeilee jo punaisten kanssa ja ottaa vaaliliittokumppanikseen edistyskeskusta, jota se kolme vuotta sitten sanoi vailla tulevaisuutta olevaksi herrasjohtajien puolueeksi.

Peräkorven Kustaa: Ja minä kun en punaisia siedä. Ne polttivat taloni ja murhasivat kaksi poikaani vapaussodan aikana. Enkä myöskään äänestä sellaisia politikkoja, jotka pettävät maalaisten luottamuksen tällä tavalla. — Kiitos — poika — että tulit puhumaan asiasta ...

Jussi Pyy: Kiitos vain itsellenne — ja — näkemiin!

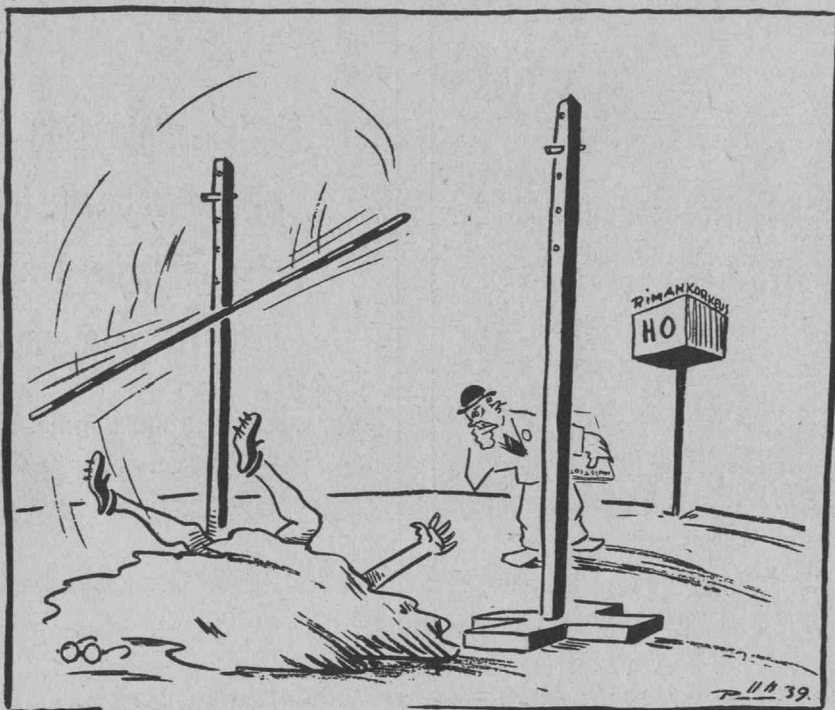

POLIITTINEN TIETOPELI.

1. Kenen vaaliasiamiehenä toimi kommunistiorganisaattori Taivainen v. 1936?
2. Missä hän sai koulutuksen k.o. tehtävää varten?
3. Kuka oli luhistuvan Puna-Espanjan presidentti?
4. Mikä huomiota herättänyt ”siirto” puolustuslaitoksesamme äskettäin on suoritettu?
5. Mikä oli marxilaisen ”Työ mies”-lehden kanta ”Suuren adressin” kokoonpanosta?
6. Kuka on Kuopion läänin maaherrana?
7. Kuka julkaisi uutena vuotena ”kirjeen diktaattoreille”?
8. Auttaakohan se k.o. henkilöä saamaan Nobel-palkinnon?
9. Mikä oli ”John Grafton”?
10. Mitä mieltä presidentti Ståhlberg oli jääkäri liik- keestä?
11. Miksi Ek:n päällikkö Esko Riekkä erotettiin?
12. Kuka on Suomen Filmitar- kastamon puheenjohtaja?
13. Kuka sanoi julkisessa puheessaan, että ”IKL sietää tulla ammu- tuksi kommunistien kanssa samalta oksalta?”
14. Kutka kaatoivat Kivimäen hallituksen aikoinaan ja mik- si?
15. Kuka kansallisen liik- keen johtaja äskettäin mur- hattiin Keski-Euroopassa?

(Vastaukset sivulla 91. »Laukauksia» osastossa.)

PÄIVÄN KUVA:

Luo lippujen!

N:o 4.

Päätoimittaja: VILJO LIUS

11. 3. 1939

Helmikuun manifestia allekirjoitetaan. — Kaikenlaisten väärinkäsitysten välttämiseksi vakuutamme, että äärimmäisenä vasemmalla seisova mies on ehdottomasti Pyhän synodin prokuraattori K. Pobedonostsev.

— KIUSA AJAN KÄSISSÄ —

MATT. 4, 1—11.

Kun luemme evankeliumin kertomuksen Jeesuksen kiusauksesta, niin muistamme varmaan kiusatuille kuuluvan Herran sanan: „Meidän ylimäinen pappimme ei ole semmoinen, joka ei voi sääliä heikkouksiamme, vaan joka on ollut kaikessa kiusattuna samalla tavalla kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä.” (Hebr. 4: 15). Meidän on hyvä muistaa tämä, kun kiusaukset meitä kohtaavat. Meidän ylimäinen pappimme ymmärtää kiusattuja ja sääliä heikkouksiamme. Hän on voittanut kiusaajan. Sentähden saamme sanoa apostolin kanssa: „Jumalalle olkoon kiitos, joka meille voiton antaa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta”. (1 Kor. 15: 57).

Kun perkele ei hävennyt kiusata itse elämän Herraa Kristusta, kuinka hän jättäisi ketään Herran omaa kiusaamatta. Kaikki Herran pyhät ja häntä pelkäävät ovat olleet kiusaajan käsissä. „Perkele käy ympäri kuin kiljuva jalopeura etsien kenen saisi niellä”. (1 Piet. 5: 8). Ei ole Herra Jeesus sentähden suotta varoittanut: „Valvokaa siis ja rukoilkaa, ettette kiusaukseen lankeaisi”. (Matt. 26: 41). Älköön siis kukaan pettääkö itseänsä lullottelemalla olevansa niin luja ja vahva, ettei hänen tarvitse lankeamista pelätä. „Joka seisoo, katsokoon ettei lankeaisi”.

Mutta toiselta puolen, kun kiusaukset tulevat, ei meillä ole syytä pitää niitä Jumalan hylkäämisen merkinä. Ne päinvastoin ovat todistuksena siitä, ettei perkele ole vielä häntä, jota se kiusaa, saanut kokonaan valtaansa. Luther sanoo: „Lakkaamatta ja väsymättä vihollinen koettaa eroittaa meitä Kristuksesta ja kasteen armosta, milloin nälällä ja vainoilla, milloin maallisen kunnian ja rikkauden kautta tai harhaoppien ja väärien raamatunselittelemisien kautta, vajoittaakseen meidät joko epätoivoon tai suruttomuuteen”.

Tekstissämme sanotaan, että Henki vei Jeesuksen erämaahan perkeleen kiusattavaksi. Kiusaaminen ei siis tapahtunut vastoin Jumalan tahtoa. Jumala salli sen tapahtua. Samoin Jobin historiassa kerrotaan, että Herra antoi saatanelle luvan kiusata Jobia. (Job. 1: 8). Kun joudumme kiusaukseen, ei se tapahdu koskaan Jumalan tietämättä. Kiusauksissa usko kasvaa. Kiusauksissa Jumala valmistaa valitut aseensa. Kiusausten ahjossa meiltä riisutaan pois oma voima ja itseluottamus ja meitä opetetaan turvaamaan yksin Herraan, joka on heikoissa väkevä.

Jeesus oli vastikään nähnyt kastetilaisuudessa taivaan auenneena ja kuullut tunnustuksen: „Tämä on mi-

nun rakas poikani, johon olen mielistynyt”. (Matt. 3: 16—17). Nyt oli hän aivan yksin ja hylättyä erämaassa. Ei ollut hänellä ketään, joka häntä olisi ymmärtänyt, ei ketään ihmistä, jolle saattoi kiusoistansa kertoa. Kuinka yksinäistä monasti myöhemminkin oli hänen elämänsä taival täällä maan päällä. Eivät edes hänen läheisimmät ystävänsä häntä ymmärtäneet. Ja kun hän Getsemanessa verihikeä hikoili rukoillessaan ja pyysi uskottuja opetuslapsiaan kanssaan valvomaan, sai hän yksin taistelunsa taistella. Ristillä hän huusi: „Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit”. Hän tunsii silloin olevansa Jumalankin hylkäämää. Hänessä toteutuivat hänen sanansa: „Ketuilla on luolansa ja taivaan linnuilla on pesänsä, mutta Ihmisen Pojalla ei ole mihin päänsä kallistaisi”.

Ymmärrämmekö tätä silloin, kun tunnemme olevamme yksin maailmassa. Jumalan ja ihmisen hylkääminä. Ymmärrämmekö mitä merkitsee erämaassa olo, kun ei meillä ole ystävää, jolle kiusoista kertoisimme ja joka näitä voisi ymmärtää. Korpilämää on Herran omien elämä usein täällä. Siksi veisaa Herran kansa toinen toistaan lohduttaakseen:

„Ja vaikket vastausta saa
kun huudat ensi kerran,
Et virvoitusta tuttavaa,
Kun makaat eessä Herran,
Ja vaikk on teräskova maa
Ja taivaan viha kauhistaa,
Niin kuullaan siellä huutos”.

(Sv. 113: 6.)

Kallis matkatoverini, joka yksinäisyyttäsi valitat ja tunnet olevasi koko maailman tunkiona ja roskana ja saat kokea Herrankin hylkäämänä olemista, älä masennu. Yksi on, joka sinua ymmärtää. Hän on ollut kaikessa kiusattuna niinkuin mekin. Hän sanoo: „Ole hyvässä turvassa, minä voitin maailman”. (Joh. 16: 33.)

Kiusauskertomuksessa mainitaan kolme eri kiusauksen muotoa. Ensimmäinen koskee ajallisen elämän huolia ja kiusoja. Toinen on hengellistä lajia. Se pyrkiä eksyttämään hengelliseen ylpeyteen ja Jumalan sananvastaiseen suuriuskoisuuteen. Kolmas kiusaus tulee maailman ystävyiden ja sen kunnian tavoittelusta. Kiusaukset voittaa vain se, joka pitääytyy Jumalan sanassa. Sen tähden on paras turva kiusatulla tarttua Jumalan sanaan. Se on hengen miekka. Pidetään se kodissa, kylässä ja kaikkialla. Sen avulla voitamme pahan palavat nuolet.

W. A. URHONEN.

on linnoitettava.

Äsken venäläisen lentokoneen suorittama Suomen suvereniteetin törkeä loukkaus Karjalan kannaksella on otettu vastaan kaikissa maamme isänmaallisissa piireissä häpeän ja surun tuntein. Kun venäläinen pommituslentokone tunnin ajan valokuvasi Kannaksella viime aikoina valmistuneita linnoituksentapaisia, suorittaen valokuvaustaan n. 50 metrin korkeudesta ilman että yksikään laukaus pamahtaa maasta tai ilmasta sitä vastaan, osoittaa selvääkin selvemmin etteivät puolustuslaitteet maamme strategisesti tärkeimmällä paikalla ole läheskään kunnossa. Se osoittaa, ettei puolustuslaitos ja maan hallitus kykene suojelemaan Suomen kunniaa ja koskemattomuutta röyhkeitä loukkauksia vastaan.

Isänmaallisen Kansanliikkeen eduskuntaryhmä on aikaisemmin monta kertaa tehnyt eduskunnalle esityksiä Kannaksella vallitsevan kestäättömän tilanteen korjaamiseksi, mutta sen aloitteisiin on siellä suhtauduttu jopa suorastaan pilkallisesti. — Viime aikoina emme ole erikoisesti kiinnittäneet tähän seikkaan huomiota käsitäten, että ne sadat miljoonat markat, jotka eduskunta on vuosittain määrännyt armeijan perushankintoihin ja nimenomaan myös linnoitustoihin, käytetään myös Kannaksen linnoittamiseen niin, että vastaisiin ryssien lentokonevierailuihin vastaan ainoalla mahdollisella tavalla: *kranaattitulella*. — Äsken maan rajojen loukkaus joka jälleen sai yhtä rankaisematta tapahtua kuin ne loukkaukset, jotka alkoivat tulla tavanomaisiksi hra Holstin ulkoministerikautena, osoittaa, että kehuttu suomalainen demokratia on jälleen pettänyt siihen asetetut toiveet. Tämä asiointila täyttää varmaan sille uskollistenkin kansalaisten mielet epävarmuuden ja pelon tunteilla.

Meillä on oikeus kysyä eikö jo hallituspiireissäkkin ruveta uskomaan sen politiikan kärsineen täydellisen haaksirikon, jonka ent. ulkoministeri Holsti viitoitti kuuluisalla Moskovan matkallaan? — Ei ole pitkää aikaa siitä kun helsinkiläiset päivälehdet, varsinkin „Helsingin Sanomat”, olivat täynnä loistavia kokosivun kuvia Moskovan lähetystötalomme vihkiäisjuhlista, joiden kemujen kustannusten peittämiseksi eduskunta myönsi 100.000 mk. Näissä kemuissa nähtiin talouspiirimme ja diplomaattikuntamme edustajia kilistelevän maljojaan Neuvostoliiton huomattavimpien edustajien kanssa naurussauvin. Erikoisen hymyilevältä näytti hra Litvinov ja samppanja oli loihittanut tavallista ystävällisemmän ilmeen myös kuuluisan marsalkka Budjennyn partaisille kasvoille. Mahtoikohan siellä lasien kilinän ja orkesterin sävelien keskellä kukaan muistaa karua todellisuutta? Sitä, että ryssäläisen pommituslentokoneen siipien varjo lepää jatkuvasti Kannaksen ja koko Suomen yllä.

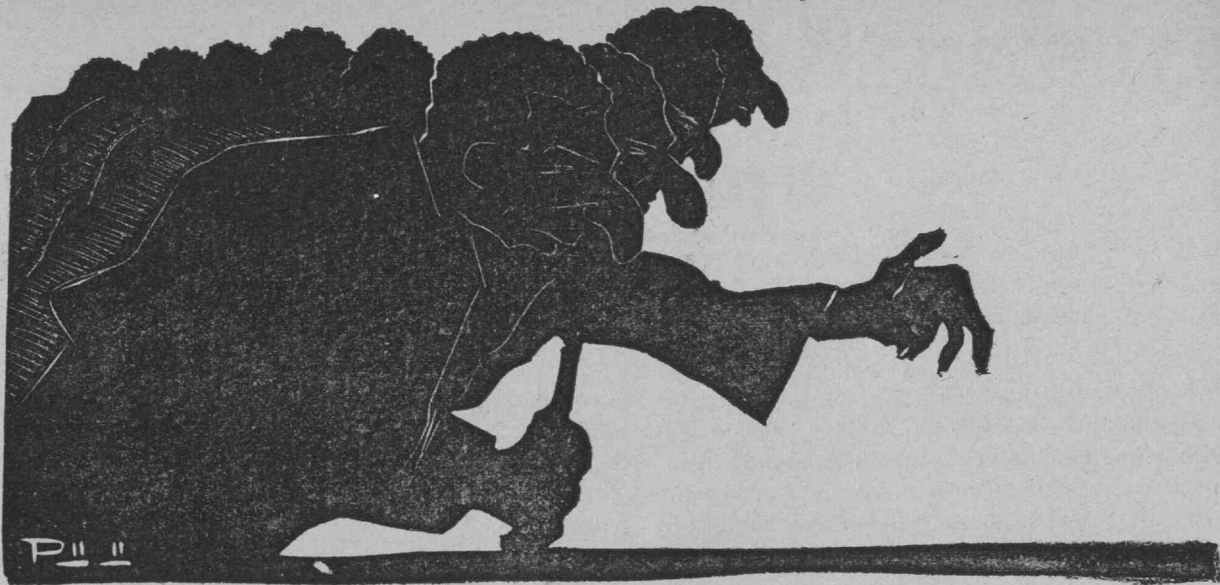
Me seuraamme kateellisin katsein niitä mahtavia linnoitusvyöhykkeiden kuvia, jotka osoittavat meille miten suurvallat ovat ryhtyneet luomaan rajoillensa linnoitusten teräsmuuria. — Me olemme lukeneet päivälehdistäkin kuvauksia Ranskan Maginot-linjasta sekä Saksan Siegfried ja Herman linnoitusvyöhykkeistä. — Me tiedämme, ettei Suomen valtio pysty luomaan sellaisia linnoitustaidon ihmeitä siinä mittakaavassa kuin nämä suurvallat. — Mutta me tiedämme myös, että *Laatokan ja Suomenlahden väliselle kannakselle me pystymme, jos tahdomme, luomaan sellaisen linnoitusvyöhykkeen, että sitä ylittäessään jokainen ryssäläinen tankki kaatuu nurin ja jokainen ryssäläinen lentokone putoaa siipirikkona alas*. Ellei sellaista linnoitusvyöhykettä kyetä luomaan on Suomi tulevan sodan sattuessa tuhon oma. Karjalan Kannas tulee juomaan liian paljon suomalaista verta. Ne divisioonat, jotka linnoittamaton Kannas tulee tulevan sodan syttyessä sitomaan, tarvittaisiin kiipeästi pitkän itärajan puolustukseksi, itärajan, jota emme koskaan pysty linnoittamaan.

Hallitusvallan ja sotilasjohdon taholla voidaan kysyä mistä voidaan saada kylliksi miehiä Kannaksen linnoitustoihin. *Uskallan luvata monta tuhatta nuorta miestä koko ensi kesäksi vapaaehtoiseen työpalvelukseen linnoitustoihin Kannaksella kunhan vain valtio antaa heille kyydin, työaseet ja ylöspidon*. Nykyisessä nuorisopolvessa on tuhansia sellaisia, jotka ilolla lähtisivät luomaan Karjalan Kannaksen „Maginot”-linjaa kunhan vain valtio antaisi heille siihen mahdollisuuden. Sillä sitä työtä tehdessään he tietäisivät luovansa Kannakselle sellaisen panssarirytkin, joka turvaisi ikuisiksi ajoiksi Suomen itsenäisyyden. He tietäisivät, että heidän nuoret ruumiinsa ovat liian heikko suoja Isänmaalle ellei sitä suojaa myös betoni ja teräs.

Mutta miten suhtautuu hallitus niihin avunpyyntöihin, joita sille on kohdistanut lähinnä Karjalan Kannaksen väestö? Ainakin hallituksen ruotsinkielinen päääänenkannattaja „*Arbetsbladet*” sanoo ryssille: Olkaa hyvä! — Mielihyvin on varmaan Neuvostoliiton Helsingin lähetystössä pantu merkille se nöyryys, jolla mainittu lehti on vastaanottanut Neuvostoliiton valokuvaajat Kannaksen linnoitusalueella. Kirjoittaahan lehti:

„Sitten merkitsemme kiitollisuudella muistiin, että joku venäläinen lentäjä jälleen on „loukannut” aluetta. On niin hyvä, että tuollaisia tapauksia on varastossa, kun suomalaiset lentäjät jälleen tekevät samallaisia sissiretkiä („eskapader”). Sillä sellaista sattuu niin toiselle kuin toisellekin, silloin tällöin, aina toisinaan, mutta aina on ihmisiä, jotka pitävät tilaisuutta sopivana lietsoa puhuttia kansalliskiihkoisiin intohimoihin.”

(Jatkoa sivulla 81.)

Kun rajamme oli juutalaisilta suljettu.

Ennen vuotta 1919 oli Suomen raja juutalaisilta suljettu. Juutalaisilla ei ollut kansalaisoikeuksia maassamme, vaan heidän oleskelunsa oli hallinnollisten määräysten varassa. Tämä maahantulokielto oli mitä tärkein siitä syystä, että maamme siten estyi joutumasta tänne pyrkivän venäläisen ja puolalaisen gettojuutalaisyöryn alle. Jokainen järkevä kansalainen ymmärtää, mikä suunnaton vaara maattamme olisi uhannut, jos tuolle ihmisakalle olisi avattu portit.

Mutta joka kuvittelee, ettei noinakin aikoina olisi pystytty nostamaan huutoja juutalaisten hyväksi, hän erehtyy. Vaikka olisi luullut, että tuo kysymys edes silloisissa muodoissa olisi ollut päivänselvä jokaiselle, ei niin ollut asianlaita.

Vuoden vaihteessa 1906—07 vyöryi suorastaan pöyristyttävä agitation aalto juutalaislainsäädännön kumoamisen hyväksi yli koko Suomen. Voidaksemme täysin käsittää sitä ja sen ilmenemismuotoja, täytyy katsella asiaa silloista yleistä poliittista taustaa vastaan.

Ensimmäinen venäläistämiskausi oli ohi, idästä tuleva uhka oli torjuttu ja Japanin sodassa heikontunut tsaarivalta oli peräytynyt yksinvaltaisista asemistaan. Suomi oli saanut yksikamarisen eduskunnan. Suurlakko oli kukistunut, mutta levottomuudet jatkuivat ympäri maata ja samalla kun hallitukselta vaadittiin toimenpiteitä niiden tukahduttamiseksi, samalla asetuttiin vastustamaan poliisivoimien tarpeellista lisäämistä (loistava esimerkki valtioelämämme kypsymättömyydestä ja keskinäisestä riidanhalusta). Tällaisen yleisen hämmingin ja sekasorron aikana näkivät juutalaisten puolestapuhujat loistavan tilaisuuden avautuvan heimolaistensa aut-

tamiseksi. Propagandan johtavana sieluna oli juutalainen Santeri Jacobsson.

Juutalaisystävien laskelmat eivät pettäneetkään siinä suhteessa, että paljon herkkäuskoista väkeä saataisiin vetämään heidän vankkureitaan. Liikuttavat yleisihmisyuden aatteet, jotka kokonaan syrjäyttivät elämän karun todellisuuden, ovat aina viehättäneet herkkiä ihmisiä. Sokeudessaan he silloin antautuvat palvelemaan tarkoituspäriä, jotka lopultakaan eivät toteuttaisi noita kuviteltuja kauniita päämääriä. On selvää, että gettojuutalaisten asema ei olisi sen kummemmaksi Suomessa-kaan muuttunut, koska heiltä itseltään puuttui kaikki ylöspäinpyrkimisen halu, mutta heidän maahantulonsa olisi yhteiskunnallisesti ja kansanterveyden kannalta merkinnyt pelkästään tuhoavien voimien vapaaksipäättämistä.

Esimerkkinä siitä tyylistä, jolla agitatiota juutalaisten hyväksi käytiin, painettakoon tähän kahden kansalaiskokouksen senaatin siviilitoimituskunnalle lähettämien sähkösanomien sanamuodot. Mikkelin palokunnantalolla pidetty kokous lausui „paheksumisensa sitä valtaa vastaan, joka on rojhennut Suomenmaan ja kansan häväistykseksi asettaa maassa syntyneet ja kasvaneet juutalaiset (huomattava, miten tässä puhutaan vain maassa syntyneistä, vaikka lainsäädännön muuttaminen vaadittuun suuntaan olisi tiennyt myös rajan avaamista. — Tekij. huom.) senkaltaiseen sorrettiin asemaan kuin 1889 vuoden asetus säätää. Katsoen siihen, että Ruotsinmaa, jolta Suomen lainsäädäntö on perinyt tuon inhimillisyyttä vailla olevan 1782 vuoden „juutalaisreklementin“ kuin myös koko Eurooppa ovat jo aikaa sitten muutta-

neet kantansa juutalaiskysymyksessä ja asettaneet juutalaiset maan varsinaiseen väestöön nähden voimassa olevien lakien suojaan, katsoo kansalaiskokous tänä vapauden hetkenä, jolloin maamme on vapautunut väkivämmän sorrosta, tuiki tärkeäksi mitä pikimmin poistaa sellaiset oikeuskäsitteet, jotka himmentävät Suomenmaan ja kansan inhimillisyyksikäsitettä muiden sivistyskansojen silmissä. Tämän johdosta kääntyy kansalaiskokous yksimielisesti Suomen nykyisen hallituksen puoleen toivomuksella, että senaatti suvaitsi viipymättä ryhtyä sellaiseen toimenpiteeseen, että häpeällinen juutalaiskysymys maassamme, joka vuodesta 1872 on levänyt ratkaisematta tähän päivään saakka, ehdottomasti joutuisi maamme muiden tärkeiden kysymysten rinnalla 1907 vuoden kansaneduskunnan ratkaistavaksi". Toinen sähkösanoma, Porista lähetetty, katsoi „Juutalaisten asemaa koskevan lainsäädännön olevan epäinhimillisen ja heille sietämättömän, jonka vuoksi se vaatii senaattia ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin" j.n.e.

Tällaisia kokouksia pidettiin ympäri maata ja sähkösanomia lähetettiin yhtä mittaa. On suorastaan ällistytävää todeta, keitä kaikkia silloin saatiin mukaan tähän narrinpeliin. En halua tässä julkaista nimiä, koska varmaan moni on jälkeenpäin huomannut erehdyksensä ja muuttanut kantansa. Nykyisin esiintyvätkin jo uudet nimet juutalaisten esitaistelijoina.

Juutalaisten propaganda vuoti silloin kuitenkin lopulta kuiviin. Siviilitoimikunnan päällikkö oli jyrkästi maamme etujen kannalla. Tosin juutalaiskysymys myöhemmin joutui eduskunnassakin käsiteltäväksi, mutta varsinaista ratkaisua ei tullut ennenkuin maailmansodan jälkeen, jolloin uskonnonvapauslainsäädännön yhteydessä juutalaisuus saavutti vapaan toimintavallan. Ja niin on meillä nykyinen tilanne ...

Olavi Linnus.

KARJALAN KANNAS ...

(Jatk. sivulta 79.)

„Arbetarbladet" on sen kansanrintaman äänenkannattaja, joka pitää mahdollisena senkin tapauksen, että Suomi voi mahdollisesti joutua tulevan maailmansodan valtioryhmityksissä taistelemaan samalla puolen kuin Neuvostoliitto. Senvuoksi lehden mielestä näyttää olevan saman tekevää kummalla puolen Suomen rajaa itäisen naapurimaan pommituskoneet risteilevät. Minä luulen kuitenkin, että kansanrintaman herrat tässä asiassa erehtyvät pahasti. *Suomalainen mies ei koskaan polje kunniaansa niin alas, että se taistelisi samalla puolella ryssän kanssa muodostukootpa tulevan sodan valtioryhmitykset minkäläisiksi tahansa.*

Karttulassa 26 p:nä helmikuuta 1939.

Elias Simojoki.

— On niin helppo valita hyvien ja kau-
niitten HMN huonekalujen joukosta

— SOTA UHKA — tiedätkö velvollisuutesi

Puolustusvoimiemme johdon keskittämisen ensimmäiset ilmiöt ovat nyt näkyvissä: Uudenmaan sk.-piirin piiripäällikkö, eversti A. Kuistio on vapautettu tehtävistään „Sarkatakkiin" laatimansa isänmaallisen ja miehekkään kirjoituksen johdosta. Tämän vaatimuksen esitti puolikommunistinen „Nyköpivä" ja „Sasu Punanen". — Seuraavassa julkaisemme otteita tästä everstil. Kuistion kirjoituksesta, joka on suoranainen hätähuuto kansamme tulevaisuuden puolesta.

Kuusi vuosi oli vakavien maailmanpoliittisten selkausten ja pulmien vuosi. Kriisit toinen toista vakavammatt seurasi toisiaan miltei kiihtyvässä tahdissa. Ja jokaiseen liittyi uuden suursodan uhka. Katkeamispisteensä jännitys saavutti saksalaisen sudeettimaan kohtalonhetkellä. Silloin suurvaltojen liikekannallepannut armeijat jo aloittivat sotamarssinsa. Joitakin tunteja vain ja ne olisivat törmänneet vastakkain, eikä maailmanpaloa mikään mahti olisi kyennyt sammuttamaan. Nyt kuitenkin, yhdennellätöistä hetkellä, saatiin vyörymään lähtenyt hyökyaalto pysähtymään. Vuonna 1914 ei saatu. Silloin ei ollut miehiä, jotka olisivat sen tehneet. Nyt oli. Oli diktaattoreja, vihattuja voimamiehiä, jotka sivuuttaen lipevän diplomatian sovinnaiset menettelytavat yhdessä vastuunsa tuntevien ja vastuunauliiden, parlamentarismien kankeista kahleista vapautumaan kyenneiden valtiomiesten kanssa toteuttivat kansojen rauhantahdon. He murskasivat keinotekoisien, Moskovassa keksityn ja sieltä käsin johdetun n.s. kansanvaltaisten maiden epäkansanvaltaisen, vihaa lietsovan ja sotaan kiihoittavan kansanrintaman.

Euroopan suuren kriisin vaikutus kantautui meidän maahamme, osoittaen vastaansanomattomasti kuinka kiinteän kokonaisuuden meidän maanosamme tällä tekniikan aikakaudella muodostaa. Mekin saimme, kuten Euroopan kaikki kansat, tuta kohtalonhetken läheisyyden. Kammottavan kohtalonhetken, koska emme olleet valmiit sitä vastaanottamaan. Neuvostoliiton punainen laivasto purjehti aluevesiemme rajoja seuraten pääkaupunkimme ohitse länttä kohti. Sen tarkoitukselta ei ole epäilystäkään. Leikintekoa sille olisi ollut linnoittamattoman Ahvenanmaan valtaaminen. Siinä olisi mennyt se meidän paljonpuhuttu puolueettomuutemme! Samoin vaanivat tilaisuutta Neuvostoliiton tuhatlukuiset, alati hyökkäysvalmiit raskaat pommitusvoimat rajamme takana. Joku minuutti, joku tunti, ja ne olisivat syytäneet hävitystä suojattomien väestö- ja teollisuuskeskuk-

siemme ylle, kuolemaa ja kauhua niiden turvattomien asujainten keskuuteen. Totisesti olkaamme kiitollisia niille miehille, diktaattoreillekin, jotka vielä tämän keran pelastivat meidänkin kansallemme rauhan.

Vakava varoitus kansoille oli syksyn suuri kriisi. Ovatko ne ottaneet sen varteen? Totuus on: rauhoittumista ei ole tapahtunut. Päinvastoin jo ennen vuoden umpeenkulumista moni uusi kriisi sukeusi esiin, ja uusi vuosi on alkanut uusien, sovittamattomilta tuntuvien ristiriitojen merkeissä kansojen kesken. Ja niin synkistää uuden maailmansodan entistäkin todennäköisempi mahdollisuus kansojen tulevaisuutta. Entistä kiihkeämmin varustautuvat kansat sotaan, ja sotaissa toiveisaan pettynyt kansanrintama jatkaa Münchenin iskusta toinnuttuaan vihan lietsomistaan kiihkeämmin kuin koskaan aikaisemmin. Silmittömänä sen viha kohdistuu juuri noita diktaattoreita kohtaan, jotka maailmanrauhan pelastivat. Ja myös heidän kansojaan kohtaan. Ainutlaatuista kiitollisuutta! Vakuuttavasti se paljastaa meille kansanrintaman todellisen päämäärän, jota taitavasti on yritetty verhota kauniisiin iskusanoihin m.m. rauhas-ta ja sodan turvaamisesta!

Mitä isoiset edellä, sitä pienet perässä. Niin mekin. Meillä julkaistaan jouluksi sanomalehtien palstoilla suurimmaksi väitetyn kirjailijamme vihanvuodatuksia diktaattoreille, juuri niille, joita meidän pitäisi kiittää siitä, että meidänkin kansamme sai viettää suurta rauhanjuhlaansa rauhan merkeissä. Ainutlaatuista joulun hyvää tahtoa! Jatkaminen olisi helppoa, mutta tämän lehden lukijalle tarpeetonta. Riittääköön siis! Eihän meillä toki ole kansanrintamaa, sitä tunnettua kansanvallan puolustusrintamaa faskismia ja sen hirvittäviä diktaattoreita vastaan!

Näihin asti on tämä katala vihan kiihoitus pääasiassa rajoittunut vanhaan maailmaan, lähinnä Euroopan. Mutta nyt, viime syksystä alkaen, on uusi maailma liittynyt kiihoittajien rintamaan sitä suorastaan johtamaan. New Yorkista johdetaan kiihoitusta, niin vihanäyteistä, että se vie voiton Moskovastakin, jolla täällä haavaa on riittävästi tekemistä omien sisäisten pulmien selvittämisessä. Amerikka kiihoittamassa Euroopan kansoja sotaan keskenään! New Yorkissa tiedetään jo aikakin, milloin rajuilma syttyy. Ensi keväänä sen pitäisi tapahtua. Amerikkalainen Monroe-oppi on saanut väistyä juutalaisen Leninin opin tieltä. Mutta niinpä asuukin maailman kaikista juutalaisista runsas kolmannes Pohjois-Amerikassa ja niistä kolmatta miljoonaa New Yorkissa, maapallon juutalaisimmassa suurkaupungissa. Ja tuohon vihan lietsontaan liittyy varustautuminen sotaan sellaisessa mittakaavassa, jota ei Amerikassa ole ennen nähty. Puolustusotaako? Niin mieleöntä ei liene ke-

”Objektiivinen historianselitys” oikeassa valossaan.

Eduskunnan istunnossa 3. 12. 1937 esitettiin 2 milj. markan määräraha myönnettäväksi itsenäisyystaistelumme historian kirjoittamiseksi. Tällöin käytti marxilaisedustaja — tunnettu „vasemmistososialisti” — K. H. Wiik puheenvuoron, jossa hän vaati että tämä historia on kirjoitettava niin, että myös sos.dem. puolueen itsenäisyystaisteluun heittäjä „panos” tulee huomioon otetuksi.

Tähän vastasi pääministeri Cajander, että historiasta tulee „objektiiviseen, tieteelliseen tutkimukseen perustuva esitys”.

Tämän edustaja Wiikin „uusi historianselitys” sai kaikkien oikein ajattelevien piirien tuomion osakseen jo silloin, mutta vasta nyt käsittää, mistä oli kysymys, — Punaorganisaattori Taivaisen kuulustelupöytäkirjasta lueimme:

„Hän oli myös esittänyt puolueen uusimpia menettelytapoja, sikäli kuin niistä oli saanut tietoja Venäjällä. Niiden mukaan ei puolueen enää tulisi, kuten tähän asti, puhua yksistään vapaussodan jälkeisistä tapauksista ja oloista, vaan julkisissa kirjoituksissa olisi nyt kiinnitettävä huomio itsenäisyystaistelujen alkuaikoihin. Samassa yhteydessä olisi tehostettava edistysmielisten ja sosialististen voimien osuutta itsenäisyystaisteluissa.”

— — —

„Henkilökohtaisessa agitatioissa sopii hyvin esittää esim. Sirola ja Kuusinen itsenäisyysmiehinä.”

On ihan uskalasta yhdistää millään tavalla sitä, mitä Moskovasta määrättiin ja mitä täällä julkisuudessa miehet puhuvat. — Ihmetellä kuitenkin voi!

tään, joka kuvittelisi Yhdysvaltojen joutuvan omalla maaperällä jonkun muun vallan hyökkäyksen kohteeksi. Siis hyökkäyssotaan! Niinkuin maailmansodassakin. Mutta ei suinkaan yksin. Sehän olisi yhtä mahdotonta kuin jollekin eurooppalaiselle vallalle hyökkääminen Amerikkaan. Siksi, ensin Euroopan kansat keskenään sotaan! Huikeita kauppavoittoja Amerikan juutalaisille! Sitten Euroopan uuvuttua paraatimatka yli Atlantin ja -losti ja epäitsekästä uhrautumaan länsimaisen sivistyksen, vapauden ja pienten kansojen itsemääräämisoikeuden puolesta! Pykälää on helppo laatia enemmänkin kuin ne kuuluisat neljätoista vuodelta 1918!

Synkät rajuilman pilvet pimentävät alkavan vuoden taivaanrantoja kaikilla ilmansuunnilla. Sota uhkaa. Valkoinen mies ja valkoinen nainen, sinä tiedät velvollisuutesi. Täytyy ne tinkimättä, jotta kansamme puhtain tunnoin voisi vastaanottaa kohtalonhetkensä, joka sen osaksi pianikin voi olla säädetty!

H M N

HUONEKALUJA valmistaa ja myy
ainoastaan
Huonekaluliike Mikko Nupponen

KATAJAINEN KANSANI

SUURI LÄHETYSTÖ — Suomen vastaus

"Helmikuun

manifestiin".

Elettiin keskitalvea v. 1899.

Tieto „Helmikuun manifestin” julkaisemisesta kulki talosta taloon kautta Suomen synnyttäen syvää surua kansalaisten mieliin. Tämä suru ei ollut kuitenkaan avutonta passiivisuutta, vaan puhkesi se julki voimakaina mielenilmauksina. Niinpä Aleksanteri II:n patsas, joka oli sen ajan Suomelle tavallaan vapauden symboli, joutui mielenosoituksellisen juhlinnan kohteeksi. Pääkaupunkilaisten sen juurelle kantama kukkaispaljous puhui sanattomia varoituksia vieraille mahdollille ja väki kuljeksi kaduilla synkkään surupukuun pukeutuneena. Kirjakauppojen ikkunatkin pantiin palvelemaan vapaudenajattusta: kauppiaat sijoittivat niihin lakikirjoja ja suurten valtiomiestemme teoksia.

„Helmikuun manifestin” promulgeerauksen jälkeisenä päivänä pälkähti muutaman helsinkiläisen arkkitehdin päähän kelpo ajatus: *Suomen kansan on käännättävä välittömästi keisarin puoleen!* Oli kerättävä valtava adressi, joka jätettäisiin Nikolaille.

Isänmaanystävät siirtyivät sanoista tekoihin. Kohta pidettiin kokous, jossa asia päätettiin, ja parin päivän kuluttua oli jo melkein kaksi kertaa niin suuri rahamäärä koossa, kuin mitä ennakolta oli laskettu 500-miehisen lähetystön keisarin puheille lähettämiseen kuluva. Ta-

kuita kertyi yhdessä ainoassa vuorokaudessa 460.000:— markkaa!

Helmikuun 25 päivänä valmistui adressin sanamuoto. Maaliskuun 5 päivänä alkoi nimien keräys ja kautta maan pidettiin suuria kokouksia, joissa adressihanketta selostettiin.

Seuraavalla viikolla kirjoitettiin eräs Suomen historian kauneimpia lehtiä. Sadat nimien kerääjät lähtivät liikkeelle kulkien kodista kotiin ja kaikkialla otti kansa heidät vastaan liikuttuneena ja toivorikkaana. Seurakuntien paimenet luovuttivat kirkot tarkoitusta varten ja virsien kaikuessa suoritettiin nimien kirjoittaminen. Kaukaa erämaataloista lähetettiin yksinäisiä kirjeitä, jotka liitettiin adressiin. Isännät ja palvelijat olivat mukana. Helsingin ruotsalaiset opettelivat suomea voidakseen suorittaa keräystä. (Tämä olikin niitä harvoja ajan kohtia, jolloin ruotsalaisemme edes hetkeksi jakoivat unohtaa kielelliset etupyyteensä. Muuan tehtaan työmies, joka ei osannut kirjoittaa, pahoitteli taidottomuuttaan ja sisukkaasti opetteli piirtämään nimensä voidakseen myös sanoa sanansa keisarille, johon kansa sittenkin luotti. Sitä vakavuutta, jolla kansa adressiin suhtautui, kuvaa erinomaisesti „Helmikuun manifesti”-fil-

Jatk. siv. 86.

ULKOPOLIITTINEN

Ratsaus

Tätä painettaessa lienevät viimeiset „punakenraalit” pötkineet auttajiensa Englannin ja Ranskan turviin ja Francon joukot marssineet Madridiin, — ellei jotain aivan odottamatonta satu. Englanti ja Ranska lienevät myös happamin naamoin „tunnustaneet” Francon ja kotiset kansanrintamapatculimme aito lakeijamaiseen tyyliin seuranneet ystäviensä esimerkkiä — ei vapaasta tahdosta — vaan kulissientakaisesta „käskystä”.

Rapparipresidentti Azana näkyy sanomalehdistä päättellen „katsovan virka-aikansa päätyneeksi”. Kyllä oli-kin ihana „virka-aika” — 500.000 murhattua kansalaista. Kaikenlaisten kanssa sitä onkin oltu diplomaattisissa suhteissa. Miljoonia on maksettu täältäkin „puuttumattomuudesta”. Punaupseerimme, joille oikein juhla pidettiin konservatoriossa, ovat hankkineet lisää koulutusta ja puutavaravientimme saa kyllä tuntea nahoissaan — ja välillisenä seurauksena myös metsätyömies ja talonpoika —, mitä merkitsi ystävyyden jatkuminen puna-espanjalaisten kanssa.

Nyt asettaa Franco ehtoja — eikä toiset. Ranska, jos kukaan, on saanut viime viikkoina ravata lakki kourassa Burgosin portaita „jotta ei vielä kolmas raja tulisi puolustettavaksi” — käyttääksemme parisilaisen valtiomiehen sanoja. Turhaa lienee myös toive saada Franco erilleen akselista. Tekäistut patculiuutiset Minorcan omavaltaisesta pommituksesta italialaisten taholta eivät ole tepsineet. Jos siinä olisi perää — eivät italialaiset frece divisionat olisi saaneet kunniaa marssia Barcelonan voitonparaatissa ensimmäisinä.

Kaikenlaisia juttuja ne punatulkut hädissään sähköittelevät ympäri maailmaa, niinkuin esim. jutun salaperäisestä Pece-laivan torpedoimisesta Atlantilla.

Franco ei hätäile eikä tingi, eikä edes ota vastaan juonittelevia englantilaisia ja ranskalaisia kaupanhierojia. Heidät saa ulkoministeri hoitaa. Ei edes „armahda” murhiin ja muihin roistontöihin osallistuneita punafyrrereitä. — Että Ranska kehtaakin ehdottaa sellaista

„järjestelyä”: Jällele ei siis jää muuta kuin jättää joukot oman onnensa nojaan ja pötkiä karkuteille. „Hesa” tietäkin kertoa 26. 2. numerossaan, että „eversti Zulue-ta on pyytänyt passiaan”. Sellaisia „zuluja” ne punajohtajat ovat. Meillä tunnetaan hyvin täältä v. 1918. Ryssä tietysti on jo aikoja sitten haistanut palaneen käreä ja korjannut omansa pois.

Kaiken lisäksi on Mussolini synkän vaitelias. Hitler-kään ei puhu päivänpolttavista kysymyksistä. Italiassa on useita reservi-ikäluokkia aseissa. Libyan varuskuntia on vahvistettu, risteilijöitä kutsuttu kotivesille ja italialaisia matkustaa kotiin Ranskasta. Onko kyseessä Ranskan painostaminen hyväksymään mukisematta Francon ehdot tai aiotaanko siirtomaakysymys nyt ottaa esille, sitä ei varmuudella tiedetä. Kuitenkin Cionon matka Warsovaan tarkoittanee saada Puola mukaan vaatimaan siirtomaita.

Saksa puolestaan järjestelee „vasallivaltionsa” Tšhekkio-Slovakian sisäisiä oloja. Vähää aikaisemmin se hankki oikeuden rakentaa autotien Breslausta — Wieniin — maan halki ja luvan kuljettua joukkojaan rautateillä. Nyt eroitetaan viimeisetkin vaikutusvaltaiset patculit valtion asioista ja vapautetaan saksalaiset Tšhekkio-Slovakiassa asevelvollisuudesta.

Mekin puolestamme vapauttaisimme oolantilaiset — keisari etunenässä — kunnollisten ihmisten kirjoista ja kehoittaisimme niitä, joilla valta on, panemaan äijät nuoriin, ennenkuin ottavat kommunistit asiamiehikseen kuten eräät „edistyskommunistit” ovat viimeaikoina tehneet.

Olemme aina sanoneet, että kansanrintama on joko sokeaa, typerää tai kommunistien soluttamaa. Niin sisäkuin ulkopoliitikassa. Tai sitten liika lihavia — entiset rintamamiehetkin. Haukutaan Saksaa ja ryssän kanssa ryypätään 100,000 niukkasta yhtenä iltana. Ilmankos iivana oikein lentokoneella vastasi visiittiin!

Paavo S.

INIMUSTAN SIVALLUKSIA

On olemassa johtajia sekä n.s. „johtajia”. Viimeksimainittu tyyppi on demokraattisissa valtioissa sangen yleinen. Puolueessa käydään ensin kiihkeä taistelu vallasta. Häikäilemättömmät saavat aseman auringossa, heikommat ja kainommat väistyvät katkeroituneina syrjään. Sitten seuraa edellisille nopea yleneminen. Ministerisalkkuja, „valkoisia ruusuja”, keltaisen lesken samppanjaa, imartelua, lehmäkauppoja, juonittelua, siinä puoluejohtajan elämänuran tärkeimmät päämäärät ja välikappaleet. Nämä tyypit ovat kuitenkin näkyvissä vain silloin, kun ilma on tyven. Myrskyn uhatessa väistyvät ne syrjään, akkunaverhojen takaa seuraavat taistelua ja sitten taas palaavat asianmukaisessa päiväjärjestyksessä saaliin ja kunniamerkkien joulle.

Aivan oman lukunsa ansaitsevat n.s. marxilaiset „proletärijohtajat”. „Me känsäkourat” on heidän suosituin silmänkääntötempunsa, proletariaatti on heille porras rikkauteen, valtaan ja loistoon. He ovat monasti valtakunnan rikkaimpia miehiä, kuten pelihelvetinpitäjä Leon Blum, Eivätkä meidänkään marxilaisjohtajammeakaan mitään keppikerjäläisiä liene: Satojen tuhansien vuotuiset tulot eivät suinkaan ole mitään proletäärisiä ominaisuuksia!

Tällaistenkin „johtajien” todellinen luonteenlaatu paljastuu tavallisesti silloin, kun he joutuvat kolttosistaan tilille. Katsokaa Espanjaa: missä ovat nyt nuo suurisuiset „työväenjohtajat”? Poissa, auttamattomasti poissa aina „presidentti” Azanaa myöten! Asken joutui Espanjan sos.dem. puolue eroittamaan 59 johtavaa pomoaan, koska nämä olivat katsoneet turvallisemmaksi jättää Madridin. Samoin on käynyt jokaisessa muussakin maassa, missä vain marxilaiset on pantu ahtaalle. Ja tavallisesti on puolueen kassa samojen johtoherrojen mukana „siirretty” muuanne. „Rahat kansan keräämät, on menneet konnain kukkaraan.”

Omien marxilaisjohtajiemme pelkurimaisesta esiintymisestä meillä on kyllin esimerkkejä. Eräs punakaartin rintamapäällikkö — Jalmari Parikka nimeltään — kertoo sangen elävästi kirjassaan „Viimeinen taisto” siitä, kuinka vapaussotamme aikana — hieman ennen Viipurin valtausta — punajohtajat livistivät Uuraansalmen kautta Venäjälle. Kun tavalliset punakaartilaiset taistelivat rintamalla, leveilivät nämä puoluesankarit kaupungissa komeisiin uniformuihin puettuina, käsivarsinauhoinen, kiikareineen ja karttalaukkuineen, mutta sitä mukaa kuin rintamalta alkoi kuulua huonoja uutisia, laski myöskin kaupungin punajohtajien mieliala, ja vihdoin he katsoivat parhaaksi livistää jättäen tuhannet pettämänsä työläiset kuoleman keskelle. Kun nämä protestoivat lähtöpuuhien johdosta, turvautuivat puoluepamput aseeseen, jota he kyllä osasivat käyttää: joukoille valheideltiin, että Venäjältä saapuu apua, kun he vaan pääsevät sitä pyytämään. Mutta — toverit — olkaa varmat, että vain he saavat puna-armeijat Suomeen! — Ja niin onnistui fyrrerien livistää ja pelastaa henkensä.

Eräs toinen entinen marxilainen — Väinö Hupli — antaa vie-

lä katkeramman kuvan niistä „johtajista”, joita marxilaisuus ja muut puolueet nostavat pinnalle. Väinö Hupli — nyt jo vainaja — on eläessään kirjoitellut runoja, jotka viime jouluna ilnestyivät „Kivikkotie”-nimisenä kokoelmana. Runonsa „Johtajat” aloittaa Hupli seuraavasti:

„Ei sovi liaksi yleistää,
mutta tosiasiksi jää:

On johdossa moni aasinpää,
joka nensänsä kauemmaksi ei nää,
monta sellaista ompi perämiestä,
jotka osaavat vain suutaan piestä,
on kihona myöskin moni liukas repo,
jolle kansa hyvä on vaalihepo.”

Puolue-elämässä vallitsevasta suosikkijärjestelmästä lausuu Hupli:

„Ei myöskään nähdä niinkään harvoin,
että pelkin tittelein, oppiarvoin
— jos lisäksi on arvokas edustustapa —
voi naudasta tulla tunnettu napa.”

Puoluejohtajain keskinäistä valtataistelua kuvaa kirjoittaja seuraavasti:

„Kas se on miesten rehellisyyttä,
kun toista vaanii kuin salakytätä,
kun takana lyö ja edessä suree,
kun edes on veli ja takana puree,
kun suu ei puhu, niin hautoo säkki,
kun kutoo juonta kuin hämähäkki,
kun naama aina on arvokas, vakaa,
kun iskee kaukaa, mutkien takaa,
kun viemäritöissä toisia käyttää,
kun itse ohjaa ja tulta näyttää.”

Runo on niin pitkä — ja pakinapalstamme lyhyt — että emme voi enää lainata muuta kuin kohdan, jossa Hupli tunnustaa pettyneensä kaikissa niissä toiveissa, joita hän nuorena „työväenpuolueeseen” liittyessään sen johtajiin asetti:

„Oli aika, jolloin koskematon
laps' uskoin oikean voittohon
ja jolloin ihanteiden mailla
hän kulki uneksijan lailla.”

Tämä Väinö Huplin runo on sairasmusveteella — kuolemaa odotellessa — suoritettu tilinpäätös marxilaisuuden kanssa. On aivan turhaa väittää, että hän ei olisi tarkoittanut kuvauksellaan marxilaisjohtajia. Ja hän jos kuka — Elannon entisenä sihteerinä ja marxilaisena luottamusmiehenä — tunsikin johtajansa!

Tekisimme kuitenkin työväestölle vääryyttä, jos väittäisimme, että kaikki marxilaisjohtajat ovat samanlaisia. Sellaisiakin on, jotka rehellisesti taistelevat aatteensa puolesta, — mutta valitettavasti liian harvoja. Vapaussotamme historia tuntee pari todellista punaista johtajaa: Salmela Pohjois-Hämeen rinta-

TAMÄN VUOKSIKO?

Suomen Filmitarkastamo on kieltänyt „Helmikuun manifesti”-filmin lapsilta, koska se on „eräiltä osiltaan raaka” ja koska „kasakat tulevat niin julman näköisinä että oikein pelottaa”.

Tuntuu kuitenkin siltä, että päätöksen todellisen syyn paljastaa ylläoleva, sitä elokuvan kohtausta esittävä kuva, jossa koulupoika politikoi — pitäen sanansa pettäneen ryssän keisarin kuvaa ampumataulunaan.

Siltä varalta, että joku viisitoistavuotias olisi päässyt näkemään filmin, sopisi suorittaa kuulusteluja kaikkien niitten paikkakuntien oppikouluissa, joissa „Helmikuun manifestia” on esitetty.

malla ja Vuoristo Viipurissa. Molemmat seisivat joukkojensa keskellä viimeiseen saakka ja tuhoutuivat niitten mukana. Se on sankaruutta, jolle vastustajakin voi nostaa hattua.

Miten paljon tavallisen, Suomessakin yleisen puoluejohtajatyypin yläpuolelle nousevatkaan ne miehet, jotka kansallisissa valtioissa ovat lyhyessä hetkessä — omat etunsa unohtaen — herättäneet nukkuvan kansallistunnon ja luoneet terveen, voimakkaan kansan. Heidän kehityksensä kaari on alkanut kansan keskuudesta, jatkunut sodan juoksuhautojen kautta leppymättömään taisteluun hajoittavia voimia vastaan, kunnes kaikki ovat hyväksyneet heidät johtajikseen. Näissä maissa ovat johtajat kansaa varten, eikä päinvastoin kuten meillä ja monessa muussa „demokraattisessa” maassa.

Samassa yhteydessä tulkoon mainituksi myös, että maalaisliitossa, joka aina on ollut hillittömien juonittelujen pesä, käydään tällä hetkellä kovaa valtataistelua, jota ei kuitenkaan puoluekurin vuoksi päästetä julkiseksi. Muuan puolueen Karjalasta kotoisin oleva „vahvemies” kuuluu vaarivan tilaisuutta saadakseen „Pohjolan Mussolinin” valtaistuimen kaatumaan. Ja puolueen kyläpäälliköt taitaisivat

„Katajainen kansani”

(Jatk. siv. 83.)

min nimienkeräyskohtaus: isäntä on valmis piirtämään nimensä adressiin vasta puettuaan pyhätkin ylleen!

Näin saatiin kokoon 522.931 nimeä! Kaikki yhdessä viikossa, sillä maaliskuun 13 päivänä, jolloin Helsinki vietti Aleksanteri II:n kuolinpäivää, olivat suuren lähetystön jäsenetkin jo matkavalmiina yleisön joukossa.

Helsinkiin kokoontuneet pitäjien ja kaupunkien edustajat olivat todella jämerää joukkoa. Heistä oli suurin osa talonpoikia, keski-ikä 50—60 vuotta ja kotikutoinen sarkatakki oli se juhlapuku, jonka useimmat olivat vetäneet ylleen lähtiessään „keisarin puheille”. „Suuren lähetystön” kokouksissa syntyi kuitenkin erimielisyyttä siitä, oliko lähetystön matkasta ilmoitettava Bobrikoffille vaiko ei. Myönteinen kanta voitti, mutta 15 p:nä sai asia uuden käänteen. Uudenmaan läänin kuvernööri, kenraali Karsten de Pont kehoitti näet lähetystöä heti matkustamaan, koska oli pelättävissä, että kenraalikuvernööri voisi saada tekosyyin matkan estämiseksi, jos „Suuri lähetystö” kokoontuu hänen luokseen. Niin päätettiin matkustaa vielä samana iltana.

Toista tuntia junan lähdön jälkeen sai Bobrikoff kuitenkin tiedon matkasta ja kehoitti kuvernööri de Pontia sähköttämään Pietarin poliisipäällikölle, että lähetystö täytyy palauttaa Suomeen. Kuvernööri de Pont pani kuitenkin virka-asemansa vaakalaudalle ja kieltäytyi lähettämästä sähkösanomaa. Kun kuvernöörin selkä ei taipunut, ryhtyi Bobrikoff henkilökohtaisesti toimimaan. Hän lähetti puolisonsa mukana sisäasiainministerille Pietariin tarkat ohjeet.

Useimmat meistä tietänevät, että keisari heikkona miehenä neuvonantajainsa tahtoon taipuen — ei ottanut lähetystöä vastaan. Käski vain sille ilmoittaa, että „hän ei ole vihainen”.

Minkä vaikutuksen tämä „Suureen lähetystöön” teki, siitä kerromme seuraavassa numerossa, jolloin julkaisemme erään lähetystön osanottajan haastattelun.

KOTI
KUNNIKSI
KUTVOSELTA

A. KUTVONEN
HUONEKALULIIKE

VAASA.

Puh. 2600.

tämän tapahtuessa taputtaa käsiään muuallakin kuin Karjalan puolella. — Sa sitten nähdä kuink käy. Siitä saamme kuitenkin olla varmat, että

„kuikin kykynsä mukaan taittaa peistä, —
joka kylmin on ja ovelin voittaa.”

Sinimusta.

Novelli.

Kirjoittanut Lauri Haarla.

Siitä se on jolkutellut, tupsukorva isokissa, ja jätellyt polullensa isokäpäläiset, kynnettömät jälkensä, jotta — hiihtelee minkä hiihtelet, tuhkanaama.

Ja takana on jo lapinpojilla, Ollalla ja Jussalla, hiki-nen taival — koko edellinen päivä ja lyhyen makuun jäl-keen koko aamupäivän hiihto. Pehmeä vitilumi upottaa pahasti. Se lentää pyrynä nuorukaisten laskiessa taas-kin matalaviitaista noronsyrjää ja tupsahtaessa vasta-mäkeen.

Nuorempi, Jussa, on jo kiukustumaisillaan. Mutta Olla tarpoo norokennälle ja laskee taaskin loivaa me-noa pientä Käyrästunturia päin, joka siintäiksen kaakos-sa kuin lapintyttären silmihuivi häissä.

Ja häämatkalla Olla par'aikaa sivakoikin. Vuollon Anne, Meltauksen kotakuntain parhain tyttö, on hänelle kerta kaikkiaan luvattu, ja jo on morsian kihloja vas-taan kintaat ommellut ja kenkäheinät salaa työntänyt käteen.

Mutta sellaisen tyttären kun pitää saada häätaljak-seen ilveksen komea turkki, niin on ajettava isokissa loppuun, vaikka jolkuttelisi vielä kymmenetkin neljän-nekset.

Olla on työntynyt tiheään ryteikköön. Ja sieltä kuu-luu hänen ilohuutonsa veljeä vastaan. Siinä on pedon viimeisellä makuusijalla jäniksen kaluttu pää ja töppö-set. Se on ruokaillut ja makaillut kaikesta päättäen pit-kät ajat, nähtävästi jo henkiihieveriin asti väsyneenä. Lie saanut saaliistaan voimia ehkäpä viimeiselle taipaleelle!

Iloinen kiihko työntyy Ollan sydämeen. Hilpeä huh-tikuinen auringonvälke värähtelee hangella suikaleina,

täplinä ja pyörylöinä. Ne ovat kuin ilveksen kiiltävää taljaa, heidän häätaljansa. Koko huikaiseva hanki va-vahtelee säteilevän taivaan vahvuutta.

Siinä se on maannut, töpöhäntä, pyöreänä keränä, sil-mät sirrallaan, mutta — juokse mitä juokset, huomisaamuna saa Anne herätä vaalean ruskea pää pörröllään, valkeat, pienet kasvot naurussa, siniset silmät unesta ja ilosta kimmeltävinä. Anne ei näet olekaan mikään ta-vallinen parkinruskea tuhkanaama. Se on, kuten lan-talaiset sanoivat, puoliverinen, melkein yhtä valkea kuin verottaja-herrojen kenokaulaiset, punanverevät tyttäret, mutta heitäkin somempi, sillä hän on pieniluinen ja pik-karainen kuin pakkastiainen ohuella varvulla ...

Niin on, pikkurainen, mutta kipakka kuin kotokissa hätyyttävälle koiralle. Olla ei voinut olla nytkään nau-rahtamatta pari viikkoa sitten sattuneelle tapaukselle kotasiljoilla, kun olivat saapuneet veropeikot tavalliselle ryöstölleen. Oli lantalaisten nuori päällikkö haamaissut Annea vyötäröistä. Mutta tyttöä oli kimahuttanut pit-kän miehen poskelle lujan korvatillikan ja tiuskaissut sil-mät tulella: „Minä en ole sinun lapinkanasi, minä olen metsäkissa!” Ja silloin oli jättänyt lantalaisrosvo, jota kukaan ei uskaltanut vastustaa, hätyyttelynsä.

Rotevat ilveskoirat, Naattu ja Tshikka, ovat alkaneet edestäpäin, kaukaa, hurjan haukunnan.

Veljekset tarpovat vimmapäisinä tiheiköt, laskevat kolot ja jyrkän-teet. Tuo ei ole enää tavallista haukku-mista. Ne ovat jo tappelussa emoilveksen kanssa.

Olla pysäyttää kädenliikkeellä veljensä. Heidän edes-sään on kummallinen näky. Ilves tappelee koirien kans-sa selällään maaten, kynnet harallaan. Olla huutaa va-roittavasti koirille, jotta eivät saisi mahanahkaansa re-

väistyksi auki. Samalla hän varustautuu nuijimaan petoa keihässauvansa koivunpahkalla. Ilves kaapaiseksen kallioryteikölle ja matalan petäjän latvaan, mutta ei hykerry sinne tapansa mukaan käppyrään, vaan pyöriskelee ympäri oksanhaarukassa seuraten kahden ilvespennun tolkutonta juoksua ryteikön ympäri. Olla hihkaisee ilosta. Se on olut, emokissa, uroksenhakumatkoillaan, mutta kiertänyt hätäpäissään takaisin viimekeväisten pentujensa pesälle.

Taas sopertaa Annen ihastunut nauru aivankuin Ollan korvissa. Se kun saa itselleen aljot pennuista, niin onpas komeaa. Ne on otettava elävältä! Sanasta toimeen. Veljekset nuijaavat lievästi tainnoksiin pennut hangelle ja sitovat niiden käpälät lyhyitten riukujen ympärille. Sen jälkeen oli emoilves helppo pudottaa petäjän latvasta.

Paluumatka oli hidas. Vasta seuraavana aamuna lähestyivät veljekset Meltauksen uomaa myöten kotakentille, Unarin eteläiselle rannalle. Naapurilapeilta saadulla ahkiolla he vetivät sivakoittensa kannoilla emoilveksen ruumista, jonka molemmilla puolilla makasivat köytetyt pennut.

Oli enää pitkä aukea ylämäki tarvottava. Mäen alla seisahtui Olla hämmästyneenä. Oli vasta varhaisaamu, mutta kotakylän jokaisesta viidestä kota-aukosta tuprusi sauhu ja niiden laitamilta näkyi kiireistä liikehtimistä. Hän ei kuullut mitään ääniä, sillä joen jäätymätön niskaputous kohisi äkäisellä äänellä oikealla puolella. Mutta akkojen haamuja näytti juoksevan luövvi-katoksen ja kotakentän väliä, jolla paloi nuotio. Mitäs ne nyt ... tähän aikaan jo poronlihoja luövvista kantavat? Ja mikä se on noin suuri roihu keskellä siljoa?

Veljesten mielessä kammahtaa ajatus: ollako vianvainolainen vai lantalaisrosvo? Mutta ei, eihän sentään? Verollahan ne olivat jo käyneet ja idänpuoleiset olisivat jo roihauttaneet ilmaan koko kylän.

Taas nousevat hiihtäjät muutaman sylen verran. Ulommaisien kodan seinustalta urkenee jono härkäporoja ja ahkioita toisiinsa kollostettuina. Jos ovatkin lantalaiset paluumatkaltaan Ounaan pohjanpuolisista kylistä poikenneet ja ... Metsäläisvaisto saa nuorukaiset siirtymään rinnettä koskenjyrkännettä kohti pannakseen saaliinsa turvaan.

Täältä päin näkee selvästi, että nahkakääröjä kannetaan vieraisiin ahkioihin ja että itse vanha Vuollo seisoo lakittomin päin jonkun pitkän miehen vierellä. Niinpä veronryöstö toiseen kertaan! Kirous pureutuu Ollan hampaisiin. Vihamies, tuo pitkä lantalainen, joka oli hamuillut Annea, kuvastuu hänen eteensä ilmielävänä. Pitkänhuiskeahan se on tuokin tuolla ... käskevässä asennossa seisova mies! Olla riipaisee vaistomaisesti seläs-

tään jousensa. Veljekset kyyristyvät nietosten taakse. Koski kohisee yhä kaikki äänet kuulumattomiin.

Pitkä lantalainen katoaa kotien lomaan. Jo nytkähtelevät liikkeelle ryöstäjiä ensimmäiset ahkiot. Niiden päällikkö tulee taas näkyviin kantaen käsivarsillaan huppuun peitettyä kääröä. Nyt se heittää sen lähimpään ahkioon. Kuuluu toivoton, hätäinen parkaisu. Ääni lakkaa yht'äkkiä kuin olisi huutajan suu tukittu kämmenellä. Mutta Olla on sen tuntenut Annen parkaisuksi. Se on sen ryöstänyt lapinkanakseen, omakseen ... Ollassa valahtaa kuin elinveret olisivat äkkiä jäätäneet suonissa. Hän vain näkee, että päällikkö heittäiksen samaan ahkioon kuin oli pannut ryöstösaaliinsakin ja että se lähtee muista erillään juoksemaan rinnetolaa.

Nuoli viuhahtaa vihdoin Ollan jousenuralta ja hukkuu jonnekin. Lapinpojan päähän kuohahtaa kuuma sokea viha. Hän syöksyy takaa-ajoon.

Olla ei huomaa, että pororaidoista on osa seisahtunut. Eikä hän osaa ajatella, että hänen nuolensa on varoittanut ryöstäjiä. Hän näkee vain Annen köytettynä, kuten ilveksenpennut hänen omassa ahkiossaan — nuo silkinkarvaiset kissat, jotka hän oli saalistanut hänen ilokseen ja aljoikseen. Hän hiihtää lumen pyrytessä pilvenä hänen ympärillään. Keihässauvan piikki vilahtelee nousten ja laskien hänen kourassaan. Sen hän on skevä sen lantalaisrosvon kylkeen ...

Rämähtävät samassa monet jousenjätteet. Olla pyhtyy. Yksi nuolista on tunkeutunut hänen oikeaan olmaansa. Sieltä päin valuu hänen vereensä kuin myrky. Hän tuupertuu hangelle. Ties kuinka pitkän ajan perästä hän tajuaa, että hänen ruumistaan potkaistaan. Kuuluu mieletöntä, rukoilevaa itkua, joka äkkiä lakkaa. Ja sitten, loitompaa, hohottavaa naurua.

Kun hän herää Jussan hieroessa hänen kasvojaan lumella, tajuaa hän kaiken ilman veljen selittelyjäkin. Hän nousee suksilleen. He nousevat taas rinnettä. Mutta sen puolivälissä Olla tokaisee veljelleen: „Mene, hae tuolta alempaa saalisahkio, kyllä minä tästä ...”

Oikea olka on turta. Tuntuu kuin hänellä ei olisi enää ruumista. Aamu nousee punaisena pallona. Se hehkuttaa taivaan ja rajattomat hanget. Alisen kosken vaahto on valkeaa ja punaista. Sen hyrskyillä hyppelehtii kissamaisin syöksyin sadat, tuhannet ilveksenpennut. Niiden höyhenen hennot korvatupsut heilahtelevat kuin iloisessa tuulessa. Niiden valkeat vatsat käännähtelevät näkyviin kuin leikin temmellyksessä. Ja sitä leikkiä katselee Anne nauravin huulin, vaaleat hiukset hajallaan kuin vaahto.

Hourivan Ollan sukset syöksyvät jyrkännettä kohti putousta, saalisahkion ohitse. Jussan kädet ovat harallaan tuossa alapuolella. Olla on näkevinään ahkiosta

Kohtaus Suomi-Filmin "Aktivistit" elokuvasta.

AKTIVISTIT.

Elokuvakertomus Suomi-Filmin keväällä esitettävän samannimisen elokuvan mukaan. Ohjaus: Risto Orko. Käsikirjoitus: Risto Orko ja Ilmari Unho. Rakennelmat: Hannu Leminen. Kuvaus: Charles Bauer.

Öinen katu Helsingissä syksyllä 1916. Hiljaisuuden rikkoo äkkiä lasin kilinä ja laukaus. Nuori poika hyppää alas santarmiesikunnan pirstotusta ikkunasta ja alkaa juosta katua pitkin kuin henkensä edestä. Ikkunaan ilmestyy santarmiupseeri, joka ampuu pojan jälkeen hälyyttäen samalla paikalle poliisin. Poika juoksee horjuen eteenpäin. Hän on saanut osuman, takaa-ajajat tuntuvat olevan jo aivan kintereillä. Epätoivoisesti ponnistellen pääsee poika kadunkulmaan ja tapaa sen takaa ryyssisen lumppuriäijän. Sanaakaan sanomatta työntää hän lumppurille tukun papereita ja jatkaa sitten yhä voimattomampana pakoaan.

Samaan aikaan vietetään eräässä upseerikasinon huoneessa

köytetyt ilveksenpennut, ja hänen rintaansa vihlaisee kuin puukolla vetäisten.

Mutta kaikki tuo menee ohi. Jussan huuto lakkaa kuulumasta. Olla putoaa huimasti lentäen jäisen koprun reunalta syvän putouksen pohjaan.

Kaikki oli mennyt ohitse — iloiset ilveksenajot, leikkivät aljot ja kaksi nuorta ihmiselämää.

hurjaa iltaa laulun, viinan ja naisten merkeissä. Illan isäntänä on nuori ja komea luutnantti Yrjö Jakola, joka heti maailmansodan puhjettua on liittynyt „suuren isänmaan” armeijaan ja veljeilee nyt Grigori Andreivitchin nimeä kantaen ryssälaisten santarmiupseerien kanssa. Kunniavieraana juhlassa on pirullisuudestaan kuuluisa santarmieverstij Sergei Aleksandrovitch Vasiljev. Tämä rappiolle joutunut mnuskija joutuu kuitenkin pian keskeyttämään juhlimisen, sillä hänen adjutanttinsa santarmiluutnantti Dimitri Pjetrovitsh Semenov saapuu kiihtyneenä paikalle ja ilmoittaa everstille, että eskuntaan on murtauduttu ja viety sieltä tärkeitä papereita. Kiroten hurjapäisiä aktivistiroistoja jättää Vasiljev lasinsa lähteäkseen tutkimaan asiaa.

Erään talon kellarissa ovat aktivistit salaisissa puuhissaan. Monistetaan lentolehtisiä ja laaditaan raportteja. Mutta tärkeimpänä puuhana näyttää olevan erään kartan jäljentäminen. Kuumeinen puuhailu keskeytyy hetkeksi, sillä ovelta kuuluu kolkutus. Tulija antaa kuitenkin tutut merkit ja pääsee sisään. Hän on äskeinen lumppuriäijä, joka nyt paljastuu erääksi ryyssille eniten vaivaa antavaksi aktivistiksi, Värväri-Villeksi. Hän kysyy heti keskuksen päällikköä, Jussia.

Jussi on eräässä yläkerran huoneessa lähettämässä matkalle jääkäriksi värvättyjä nuorukaisia. Vakavana pudistaa hän lähtijöitten käsiä lausuen jonkun velvoittavan sanan heille ja muistuttaen heidän tehtävänsä tärkeydestä. Silloin tapahtuu jotain yllättävää. Nuori ylioppilas, innokkaaksi aktivistiksi tunnettu Kari ilmoittaa, ettei hän voikaan lähteä matkalle. Hänen äitinsä on sairastunut ja pojan on jätävä kotiin, otettava työpaikka

itselleen. Mutta kun toiset kuulevat, että Kari on ottanut vastaan yksityishteerin paikan senaattori Niskasen luona, muuttuu heidän hämmästyksensä ja myötätuntonsa suuttumukseksi. Onhan senaattori Niskanen tunnetuimpia myöntöväisyyshiehiä ja ryssän hännystelijöitä. Kari karkoitetaan uhkauksien saatamana ulos ja masentunut Jussi voi vain todeta, miten raskasta on työ isänmaan hyväksi kun sellaisetkin varmana pidetyt pojat kuin Kari jättävät paikkansa.

Pitkäksi aikaa ei Jussi ehdi vaipua masennukseensa, sillä häntä tarvitaan alhaalla. Jäljennettävänä oleva kartta on saatava vielä samana yönä takaisin komendanttivirastoon, josta se on „lainattu”.

Ja kun eversti Vasiljev aamulla soittaa komendanttivirastoon kenraali Daniloville, on kartta todella kassakaapissa. Kenraali voikin tyynnyttellä kiihtynyttä Vasiljevia, sillä vaikka esikunnasta vietyjä papereita ei olekaan saatu takaisin, niin eivät aktivistit tee niillä ilman karttaa mitään. Kenraali jatkaa tyytyväisenä työtään hänen adjutanttinsa, luutnantti Yrjö Jakolan pitäessä seuraa kenraalin esikuntahuoneeseen tulleelle tyttärelle, kauniille Katjusha-neidille.

Samana päivänä on Kari ryhtynyt työhönsä senaattori Niskasen luona. Senaattorilla on tekeillä laaja kirjoitelma, jonka avulla hän tahtoo todistaa ylioppilasnuorisolle, miten vaarallista ja mieletöntä on sekaantua aktivistien puuhiin. Kari kuuntelee häntä kalpeana. Ja kun hän hetken kuluttua joutuu tekemisiin ryssäläisen ylimielisyyden kanssa, kuohahtaa hänen virensä. Hän ei voi olla heittämättä pistävää lausetta eversti Vasiljeville, joka on tullut hakemaan talon tyttärtä upseeritanssiaisiin. Vain Marja-neidin, senaattorin viehättävän tyttären ilmesyminen paikalle estää miehiä iskemästä yhteen.

Puolalaisen masurkan sävelet täyttävät upseerikasinon tanssialin. Kasinon huoneet ovat täynnä naiskauneutta ja upseeripukujen komeutta, huoletonta iloa ja elämänhalua vakavasta ajasta huolimatta. Ja kateellisina katselevat eräät nuoret upseerit, miten luutnantti Jakola näyttää valloittaneen kokonaan kenraalin tyttären itselleen. Kaunis Katjusha ei välitä niistä kuiskailuista ja silmäyksistä, jotka kohdistuvat häneen ja nuoreen luutnanttiin. Hän on mielissään tämän kohteliaisuuksista, vaikkei olekaan varma siitä, että luutnantin imartelut olisivat sydämen sanelemia. Mutta hän on päättänyt valloittaa nuoren miehen itselleen.

Marja saapuu Vasiljevin saattamana tanssiaisiin. Hän tulee vastenmielisesti niihin, sillä luonnostaan hän kaihtaa venäläisten seuraa. Vain isän sanat, joiden mukaan hänen poissaolonsa voitaisiin tulkita mielenosoitukseksi senaattorin perheen taholta, ovat saaneet hänet lähtemään. Kun häntä mielistelevä Vasiljev esittelee hänelle hetkeksi Katjushan seurasta pois joutuneen Yrjön, ilmaisee Marja selvästi vastenmielisyytensä uutta tuttavansa kohtaan. Suomalainen mies ryssäläisessä asetakissa! Se on Marjalle liikaa.

Vasiljevillä ei näy olevan onnea huvitteluissaan. Tuskin hän on päässyt alkuun, kun vakavana paikalle saapunut adjutantti pyytää häneltä yksityistä audienssia. Mehet menevät siniseen huoneeseen. Siellä kertoo adjutantti Semenov, että esikuntaan murtautunut nuorukainen, jonka santarit olivat haavoittuneena pidättäneet, on hirttäytynyt kopissaan, koska ei tahtonut ihmiantaa tovereitaan. Mutta hänen kotonaan toimitetussa kotitarkastuksessa on löydetty aktivistien kokoontumispaikan osoite. Vasiljev päättää vielä samana yönä hävittää „aktivistipesän”. Hän jättää Marjan kokonaan Yrjön huostaan ja kiiruhtaa toteuttamaan sijettaan. Mutta Marjakaan ei tahdo jäädä enää

juhlaan, ei ainakaan Yrjön seuraan. Mustasukkainen Katjusha näkee, miten Yrjö lähtee saattamaan Marjaa kotiin.

Yrjö ja Marja ajavat Helsingin yöllistä katua jälkimmäisen kotia kohti. Yrjö kiusottelee tyttöä tämän nurjamielisyyden johdosta ja suuttunut Marja tunnustaa todella olevansa niin isänmaallinen, että hän sen vuoksi ei voi sietää Yrjöä, joka hänen mielestään on pettänyt ikätoverinsa antautuessaan ryssän palvelijaksi. Mutta Yrjö nauraa Marjalle ja varoittaa häntä sekaantumasta aktivistien puuhiin. Hän sanoo tietävänsä, että näiden satu on jo samana yönä lopussa, koska santarit ovat saaneet tietää, missä heidän päämajansa on. Mutta onneksi Marja onkin aktivisti vain teoriassa. Hän kai tietää, että hamppunuora sopii huonosti yhteen hänen kauniin kaulansa kanssa. Yrjön iva koskee kipeästi Marjaan ja hän tuntee vihaavansa miestä. Kiihtyneenä nousee hän vaunuista heidän saapuessa hänen kotiovelleen ja juoksee ylös rappusia hyvästelemättä tätä. Yrjö jää öiselle kadulle kädessään Marjan käsilaukku, jonka tämä on jättänyt ajuriin. Ja ajuri ajaa hurjaa vauhtia pois päin, Omituista! Ajurin ulkonäössä oli jotain tuttua.

Karille muodostuu seuraava työpäivä ensimmäistä vielä vaikeammaksi. Hän ei voi sulattaa senaattorin mielipiteitä. Kun senaattori itse on pakotettu poistumaan ja jättää Marjalle käsi-kirjoituksensa liuskat, kieltäytyy Kari kirjoittamasta enää riiviäkään. Karin ja Marjan välillä syntyy kiihkeä kohtaaminen, jonka aikana Marja purkaa koko katkeruutensa. Hänet on työnnetty kaiken ulkopuolelle, hän on leimattu, merkitty, halveksittu sen vuoksi, että hän on senaattori Niskasen tytär. Kukaan ei kysy häneltä, mitä hän itse ajettelee ja tuntee isänmaan asioista. Ja hämmästynyt Kari huomaa, että Marja kärsii sanomattomasti kaikesta tästä. Marjahan tahtoisi olla yksi heistä, mutta ei voi.

Ilmoitetaan luutnantti Yrjö Jakola. Hymyilevänä huoneeseen astuva Yrjö tuntee Karin entiseksi koulutoverikseen ja onnittelee tätä paikan johdosta. Täällähän ovat kaikki ylenemismahdollisuudet käden ulottuvilla. Joku pieni kumarrus ja „palvelus”, niin tie kunniaan on selvä. Mutta Kari ilmoittaa karusti, että hän on jättänyt paikkansa ja poistuu. Hänen jälkeensä kiiruhtanut Marja saa vielä Karilta kuulla, että santarit olivat edellisenä yönä vetäneet tyhjän apajan. Joku oli ilmoittanut aktivisteille lähenevästä vaarasta.

Jatkuu seur. numerossa.

Muotiliike

SALLY PALHO Oy.

HELSINKI

Hakaniemenkatu 5.

Puh. 74888

MUUAN OIKEUSJUTTU.

on viime päivinä herättänyt suurta huomiota kautta maan. Tarkoitamme niitä kommunisteja vastaan nostettua syyte-juttua, jotka Vp. oli pakoitettu kaappaa-maan suojiinsa samoihin aikoihin kun „demokratian itsepuolustusta” kokeiltiin. Eräskin Lenin-koulun oppilas kertoi edistysmielisen ihmisoikeus-Lassilan pyynnöstä järjestäneensä tämän vaali-propagandaa. Niinkään kävi ilmi, että Moskovassa oli kommunistioppilaita kehoitettu kokoamaan kaikki „demokraattiset” ainekset yhteiseksi kansanrinta-maksi fascismia vastaan.

Kaiken tämän paljasti Riekkä jo Kivimäen hallituksen aikana, mutta val-lanhimoiset keskustaporvarit kimpaan-tuivat siitä niin, että sekä Kivimäen hal-litus että Riekkä saivat laputtaa tiehen-sä.

Jos edistyspuolue ja Lassila ensi vaa-leissakin tarvitsevat pätevän koulutuk-sen saaneita vaaliorganisaattoreita, voi-vat ne luottamuksella kääntyä Lenin-koulun puoleen. Pätevyystietäkin saa selvän vaatimalla päästötodistuksen näh-täväksi!

ELOKUVATARKASTAMO

on kieltänyt lapsilta pääsyn „Helmikuun manifestia” katsomaan, koska se muka on „raaka”. Sensuurin mielestä pitäisi kai santarit ja muut ryssän kätyrit

kuvata hienoiksi, kohteliaiksi herras-miehiksi, ennenkuin lasten sopii niitä katsella. Paljon ovat ajat muuttuneet: sortovuosina saivat koulupojat monasti maistaa kasakanpamppua taikka henki kurkussa juosta santarmeja pakoon, — nyt eivät saa katsoa kasakoita ja san-tarmeja edes — elokuvissa, että eivät „raaistu”.

Amerikan juutalaisten murtovaraselo-kuvat ja ranskalaiset „salonkidraamat” eivät liene sopimattomia, koska niitä jatkuvasti saa lapsillekin näyttää!

Tilaushankintakilpailumme

on nyt päättynyt ja palkintosijat ratkais-tut. A-kilpailusarjan osanottajien kesken arvottiin viidet suksset. Seuraavat tulivat palkituiksi: Kangasalan mustapaidat, Sa-lon mustapaidat, Helsingin mustapaidat, Viipurin mustapaidat ja Tapani Sipilä Raumalta.

B-kilpailusarjan palkintoina olleet 10 heimolippua joutuivat taas seuraaville: E. Helevä Naantalista, P. Remsu Rova-niemeltä, S. Kivisaari Alavudelta, P. Röske Ilmajoelta, M. Koivisto Ranual-ta, M. Viitanen Ruovedeltä, V. Hoppo-nen Lempäälästä, A. Järvenpää Kouvo-lasta, P. Nikander Toijalasta ja A. Ala-talo Sodankylästä.

Poliittinen tietopeli.

1. Ihmisoikeuksien liiton johtomiehen, professori Väinö Lassilan.
2. Moskovan Lenin-opistossa.
3. Azana, mikäli ei ole jo ehtinyt erota.
4. Everstil. A. Kuistion eroittaminen Uudenmaan sk.-piiripäälli-kön toimesta.
5. Varoitti työläisiä kir-joittamasta nimeään siihen.
6. Maaherra Ignatius.
7. Kirjailija Sillanpää.
8. Ei riitä vielä!
9. Routavuosina kuuluisaksi tullut aselaiva.
10. Piti jääkäreitä maan-pettureina.
11. Koska väitti kommunis-timistiossa sitä, minkä Turun kuuluisa oikeudenkäynti asken osoitti todeksi.
12. Professori Hollo.
13. Sisäasiainministeri Kekkonen Kuopiossa.
14. Edustajat Ca-jander ja Mandi Hannula saman muis-tion vuoksi.
15. Rumanian „Rautakaar-tin” johtaja Codreanu.

SVEITSILÄINEN KELLO- LIIKE

TUNNETTU

KELLOALAN

ERIKOISLIIKE

Albergan kartanon

TÄYSIHOITOLAA ja
RAVINTOLAA suosit.

Puh. 04 380.

Tilatkaa saapashousunne kirjeellisesti.

Offakaa mitat tämän kaavan mukaan.

Tilaan saapashousut lähetettäväksi osoitteellani.

Mitat:

Sivun pit. (polven alle hoik. kohtaan) N:o 1 _____ sm.

Sivun pit. (vyötäröstä nilkkaluuhun) N:o 2 _____ „

Haarojen pituus nilkkaluuhun . . . . N:o 3 _____ „

Vyötärön ympärys hoik. kohd. . . . N:o 4 _____ „

Reiden ympärys . . . . . N:o 5 _____ „

Säären ympärys polven alta . . . . N:o 6 _____ „

Pohkeen ympärys . . . . . N:o 7 _____ „

Nilkan ympärys . . . . . N:o 8 _____ „

(Nimi ja arvo).

(Osoite).

O. KASSINEN Siviili- ja virkapukimo

HELSINKI, Mariankatu 13. b. - Puh. 23 042.

Kaikenlaisia HOPEA- ja KULTAESINEITÄ y.m. os-tetaan korkeimp. hintoihin.
Helsinki, Pohj.-Makasiininkatu 7.
Puh. 63 274.

J. NORDQVIST

Antiikki- ja Sekalaistavarioliike

Suosittellemme
tuotteitamme

Virkin Virvoke

RIIHIMÄKI, puh. 627.
HYVINKÄÄ, „ 67.

K. E. Ahde

Häki, Vironk. 9. - Puh. 26 028.

JUUTE- ja PUUVILLA-
SÄKKIEN erikoisliike.

Ravintola

„Fredrik“

HELSINKI, Fredrikinkatu 23.
Puh. 29 370.

Hyvää ruokaa halvalla.

Parasta vaatturintyötä
suorittaa

**Suomalais-Saksalainen
Pukimo**

Helsinki, Kaisaniemenk. 4. B.
Puh. 32 879.

**LENINKEJÄ ja
KAPPOJA**

ommellaan. Koht. hinnat.

Helsinki, Ilmarink. 16. B. 7.
Puh. 47 384.

V. MIKKOLAN

Kiinteistökonttori
LAHTI, Hämeenkatu 28. Puh. 2215.

Välittää mautilojen, kau-
punkikiinteistöjen, huvilo-
iden y.m. myyntiä nopeasti
ja varmalla asiantuntemuk-
sella.

K. E. Salon

Rauta- ja Metallitakomo

Häki, Kulmak. 10. - Puh. 63 245.

Suorittaa kaikkea alaan kuu-
luvaa työtä kohtuuhintaan.

B. Melart & Co

Rickhardinkatu 1. - Puh. 31 807.

**RADIO- ja sähkötarvik-
keiden agentuuri**

Meillä ken kerran yöpyy,
mieheensä nimi syöpyy:

Matka-Asunto

SEINÄJOKI

Siisti, aistikas, viihtyisä!

AJAN SUUNTA

on ainoa suur-
suomalaisessa
hengessä toimi-
tettu pääkaupun-
kilaissanomalehti

**PERÄMIES
RAVINTOLAT**

**KANSAN
SUOSIMAT**

6 mk. päivälliset
erikoisesti suositut!

**Illoinen uutinen
herroille!**

Oman etunne vuoksi tulkaapas
katsoomaan meidän kangasmalle-
jamme, sillä olemme saaneet suo-
raan Lontoosta ilman välittäjiä, jo-
ten saatte pukunne meillä teete-
tyksi useita satoja markkoja hal-
vemmallalla, kuin muualla. Kangas-
valikoima on mitä monipuolisin
viimeistä Lontoon muotia.

Tervetuloa jo tänään.

Tailleur A. Kotilainen

Fredrikink. 30 A 6, 3 kerros.
Puhelin 22739.

TAIDEKUDONTA

HELSINKI, Yrjönkatu 7. - Puhelin 32760.

Toimittaa varastosta sekä tilauksesta kaik-
kia kodinsisustuksessa käytettäviä töitä,
kuten: HUONEKALUJEN PÄÄLLISKAN-
KAITA, OVI- ja IKKUNAVERHOJA, PÖY-
TÄLIINOJA y.m. Kauniita täyspellavaisia
AAMIAIS- ja KAHVILIINOJA sekä runsas
valikoima LEPOSOHVANPEITTEITÄ.

**Kauhavan
Osuuskauppa r.l.**
Kauhava.

Sekatavarain, maan-
viljelystuotteiden ja
tarvikkeiden myyn-
ti- ja ostoliike.

**Saha ja Mylly
Ravintola
Makkaratehdas**

UUNITILIA

vielä kevään toimitukseen.

Koskenkorvan Tiilitehdas Oy.
KOSKENKORVA. — PUH. 20.

**Ilmajoen
Osuuskauppa r.l.**
ILMAJOKI.

Myy kulutustava-
roita ja maanvilje-
lystarvikkeita.

Ostaa maatalous-
tuotteita.

**Kultasepäneliike
TULISALO ja NIEMI**
Seinäjoki, Valtionk. 19, Puh. 431.

Tarjoaa asiakkailleen
parhainta.

**Koskenkorvan
Osuuskauppa r.l.**
KOSKENKORVA.
SUOSITELLAAN!

Lapuan Säästöpankki
Lapua — Tiistenjoki.

Maksaa korkeimman käyvän
talletuskoron.

Käyttääkää oman pitäjänne
pankkiliikettä.

**KUORTANEEN
SÄHKÖ OY.**

KUORTANE.

Myy sahattua ja
höylättyä puutavaraa.

**JAAKKO
RANTA**
LAPUA.

SEKATAVARAKAUPPA.

LOTTA-RAVINTOLA
LAPUAN KUNNANTALOSSA.

Suuren suosion saavuttanut isänmaallisen väen
ravintola, tunnettu hyvästä keittiöstään.

LOTTA-KAHVILA
HOTELLI SIMSION TALOSSA.

Siisti ja viihtyisä kahvilaliike Lapuan
keskustassa.

SUOSITELLAAN!

**KUORTANEEN
KIRJAKAUPPA**
Om. H. ALA-MÄYRY
Kuortane.

Alaan kuuluvia ta-
varoita edullisesti.

**Peräseinäjoen
Osuuskauppa r.l.**
Peräseinäjoki.

Siemeniä, rehuja y. m.
maataloustuotteita päivän
hintoihin.

Aaro Saarimaa
Laihia.

**POHJANMAAN
PUUSEPÄT Oy.**
LAPUA

Kansanomaisia,
taiteilija Lamminheimon
piirustusten mukaan val-
mistettuja HUONEKALUJA

**Metsä-Rannon
tila**

Om. SULO RINTALA
Seinäjoki.

Myy maataloustuottei-
ta ja Ay. vasikoita.

**VARATUOMARI
ILMARI TALVITIE**

Asianajotoimisto

Seinäjoki — Kaup-
pak. 9. Puh. 278.

Suosittellemme ravinto-
laamme Lapuan k:ylässä.

**Lapuan
Osuuskauppa r.l.**
Lapua

SIIRILÄN TILA
Om. ARVO SIIRILÄ Seinäjoki,

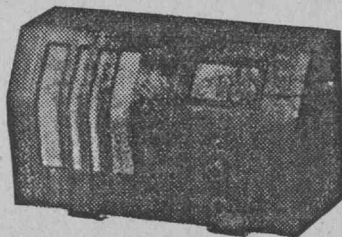
Myytävänä Ay. vasikoita
ja maataloustuotteita.

Munkkiniemen

KIRJA- JA PAPERI- KAUPPA

HELSINKI — Iso-Puistotie
20 — Puh. 81 400.

AVURADIO.

Erikoisuudet:

pieni kulutus,
helposti muutet-
tavissa yleisvirta-
vaihtovirta tai
paristokoneeksi.

2 vuoden takuu
ja huokea hinta.

Viljo Ruusuvaara — Radiotehdas. (Vanhin suoma-
lainen radiotehdas). Huopalahti, Puh. 88 105.

Suupohjalaiset!

Nuoret!

Suosittellemme kir-
ja- ja paperikaup-
paamme tämän leh-
den lukijoille.

Teuvan Kirjakauppa

Teuva.

Puuseppätehdas Nestor P. Lindgren O.Y.

Hiki, Lönnrotink. 43. Puh. 34 447.

Suorittaa

konttoritarpeiden
ja liikkeiden si-
sustuksia pitkä-
aikaisen koke-
muksen perus-
teella.

Herrat huom.!

Pukuja ja Palttoita valmist.
omista ja asiakk. kankaista
kohtuuhint. Vanhat pukimenne uu-
sit. halvalla.

VAATTURI KALSKE,

Hiki, Hernesaarenk. 7 A 3. Puh. 34 646.

Leipomo Peura Oy.

Hiki, Kirstink. 4. Puh. 73340.

Suosittautuu hyvillä leipomotuotteilla.

Jälleenmyyjille edulli-
nen ostopaikka.

Rovaniemen Sähkötarvike Oy.

Puh. 110.

Sähkö- ja Radioliike.

T:mi RINNE

Sekatavarakauppa.

Päämyymälä: Pekkälässä,
Sivumyymälät: Auttissa, Vii-
rissä ja Luusuaassa.

Rautakauppa O.Y. TERÄS

Vaasa

Pietarsaari

Oulu

Rovaniemi

Rautatavaraa tukussa ja
vähittäin.

Tehokkaampaa

kuin tav. saippua
ja vapaa kaikista
alkaaleista

Fennia Saippuatehdas

HELSINKI, Munkkisaari
Tilaukset puh. 27 384

MAALAAMO

P. Hyvärinen,

Hiki, Fredrikink. 30.
Puh. 33 031.

KEMIALLINEN PESULAITOS

Hiki, Tehtaank. 12. P. 33 243.

Edustavin liike alallaan Kai-
vopiistossa, tiedustelkaa
hintojamme.

V. KOIVISTO

SEKATAVARAKAUPPA

RANUA.

Munkkiniemen Muoti

Hiki, Iso-Puistotie 20, P. 81 565.

Juhlapukuja tilauksesta. Naisten
ja lasten alusvaatteita ja sukkia
y.m. runsas valikoima.

HAMMAS- TEKNIKKO

K. Seppävuori

Tornio. — Puh. 128.

Maankuulua

Marttiinin puukkoa

käyttävät nyt: Turistit,
urheilijat, erämiehet,
poromiehet, puunvuoli-
jat, käsityöläiset, koulu-
laiset, ja partiolaiset
kautta maan ja maailman.
Kysykää niitä kauppiail-
tanne.

Kahvikauppa I. Soini

Hiki, Mechelininkatu 12.
Puh. 47 053.

Suosittelaa!

Torkkolat ja Savuskoski

Kahvila ja Konditoriliike Rova-
niemellä. Puhelin 102.

SUOSITELLAAN!

Kampaamo ja Parturiliike ANTTI AUER

Rovaniemi — Puh. 371.

Ensiluokan liike takaa en-
siluokan työn!

HÄMÄLÄN SÄHKÖLIKE

Rovaniemi — Puh. 117.

Suosittelaa!

Suosittelaa

seuraavien tehtaiden
tuotteita kauppiaille
ja kuluttajille,

T:mi T. Lahti, Tervajoki,
makkaratehdas. Maakun-
tain margariini Oy. Vii-
puri. Kansalliskauppa Oy.
Sampo, Vaasa, Kahvia.
Bromberg — Lindfors Oy.
Porvoo, Karamelleja.

Edustaja Kemissä: B. Talsta
puh. kotiin 467, varastolle
puh. 80.

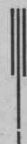
Alavuden Apteekki

ALAVUS

Jalasjärven Osuuskauppa r.l.

Jalasjärvi

10 MYYMÄLÄÄ,
MYYNTEI v. 1938. 8,610,000 mk.
MAATALOUSTUOTTEIDEN
JA TARVIKKEIDEN OSUUS
MYNNISTÄ 45 %.
JÄSENIÄ 1147.
SÄÄSTÖKASSA.

Koskenkorvan SAHA Oy.

KOSKENKORVA. — Puh. 98.

Laivaussatama: KRISTIINA

Saha, Höyläämö ja
Puutavaraliike

Länsirannan Höyrysaha Osakeyhtiö

KUORTANE

Hankikeli vaalii kestäviä SUKSIA

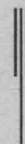
Tällaiset saatte ostamalla itsellenne »Laatu-sukset» joita valmistetaan Suomalaisella patentilla suojatun menetelmän mukaan. Valmistamme erilaisiin tarkoituksiin soveltuvia malleja, m.m. Slalom mallisia, pujottelu- ja syöksyhiihtoon soveltuvia Hickory-puisia suksia. Tunturi mallisia, kevyempiä, erilaisista puista valmistettuja, koko hickorypohjalla varustettuja suksia. Sopivat retkeilijöille, tunturihiihtäjille ja harrastelijoille kaikenlaatussa maastossa. Kilpamurtomaa mallisia suksia valmistamme kahta laatua, nim. koko hickorypohjalla varustettuja kuten edelläolevat ja Koivusuksia hickoryreunoin. »Laatu-sukset» ovat kestäviä, sekä kulumista että katkeamista vastaan.

LAATU-SUKSI O.Y.

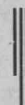
Konttori: Helsinki, Hallituskatu 14 B.
42. Puh. 32 688. Tehdas: Alppikatu 11.

Kuortaneen Osuuskauppa r.l.

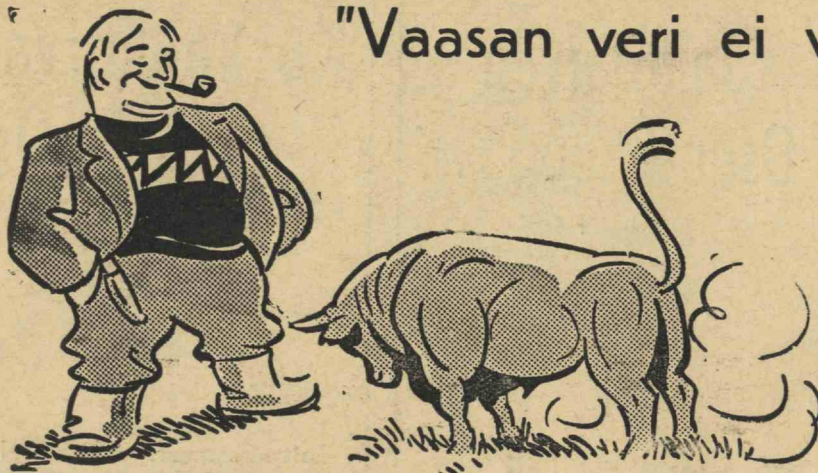
Kuortane — Alavus

Myy päivän hintoihin rauta-, siirto-
maa- ja lyhyttavaroita, väkirehuja,
apulantoja ja maanviljelyskoneita.

Ostaa viljaa ja siemeniä.

"Vaasan veri ei vapise"

muuta kuin sen ajatuksen
edessä, että

PUKIN PILSNERI

loppuisi kesken. Mutta ei-
hän se toki loppu, kun on
tehdaskin omasta takaa
kotikulmilla.

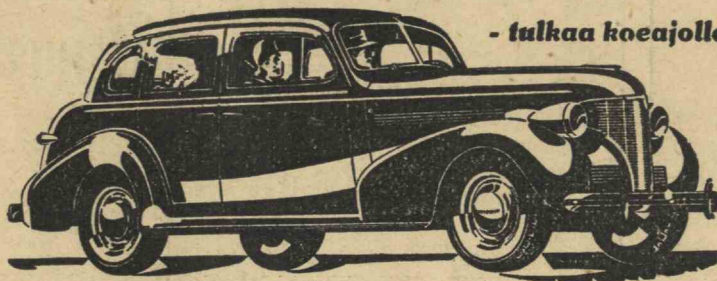
Vuosikymmenien valmistuskokemus, parhaat raaka-aineet ja
uudenaikaisimmat koneet, siinä kuulujen tuotteittemme Pilsnerin,
Appelsinan, Sitronan, Pommacin, vichy- ja soodaveden salaisuus.

Lanimo Oy Bock

Vaasa. Puh. toim. 21 42,
36 89, kontt. 32 89.
PERUSTETTU 1890.

CHEVROLET 1939 on elämys

- tulkaa koeajolle jo tänään!

Vasta tutustuttuanne vuoden 1939
Chevrolet-malleihin saatte oikean
kuvan siitä, miten pitkälle autojen ke-
hityksessä on nykyisin päästy. Olipa
teillä nyt aikeissa auton osto tai ei —
me tarjoamme Teille aivan uuden elä-
myksen Chevrolet-auton ohjauspyörän
ääressä! Pyytäkää koeajoa jo tänään!

L. Koiviston Autoliike, Seinäjoki

Puh. 501 ja 250.